

COMPUTER

T E C H N I K A

V. évfolyam, 36. szám Informatikai magazin 1998. november 10.

„Természetes vonzerő”

HOVAP 36 GARANCIA

HYUNDAI

Disztribútor:
Tel.: 452-4600
Fax: 350-1351

HRP
HRP HUNGARY KFT

SZERVIZ- SZOLGÁLTATÁSOK

10-11. OLDAL

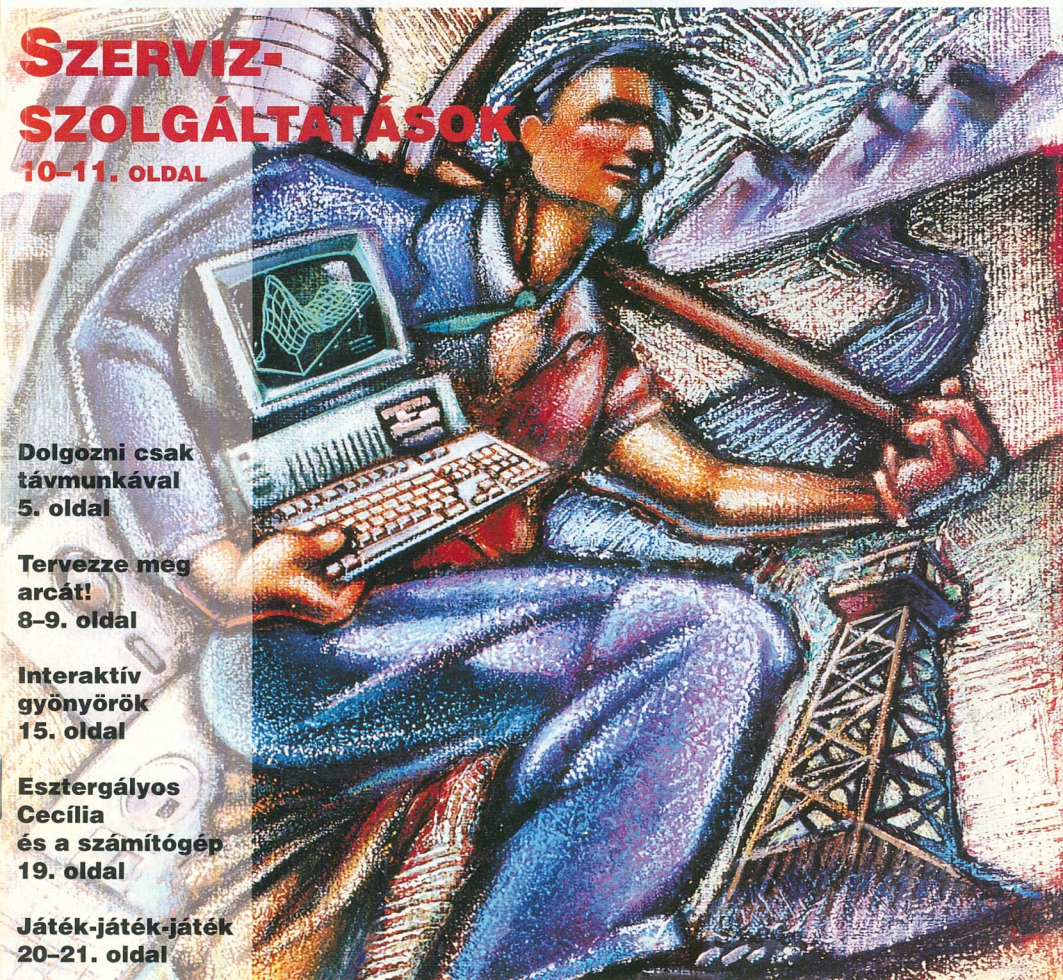
Dolgozni csak
távmunkával
5. oldal

Tervezze meg
arcát!
8-9. oldal

Interaktív
gyönyörök
15. oldal

Esztergályos
Cecília
és a számítógép
19. oldal

Játék-játék-játék
20-21. oldal

Disztribútor:

HRP
HRP HUNGARY KFT

1133 Budapest,
Véső u. 5-7.
Tel.: 452-4600

LÉZERNYOMTATÓK

FS-600

- 6 lap/perc
- 600 dpi
- többféle nyomtató emuláció

FS-800

- 8 lap/perc
- 600 dpi
- többféle nyomtató emuláció
- beépített PostScript II. emuláció

80.000 Ft + Áfa

130.000 Ft + Áfa

A készlet erejéig!

VISZONTELADÓK:

Office Depot (1) 419-41-56
Prosper Kft. 06-20/920-56-89
Compugroup Kft (1) 222-35-61
Procomp Kft. Zalaegerszeg (82) 311-373
Bolatón Elektronika Kft. (87) 412-564
Wintech Kft. (52) 423-235
Crown Kft. (62) 404-044

Fantasztikus csapatunk van. (Igaz, még soha nem találkoztunk.)

A világ egyik vezető autógyártója a Daimler-Benz, a formatervezésben dolgozó csoportok összekapcsolására bevezette a Lotus Notes/Domino alkalmazást, ezzel a döntéshozatali fázisában 60%-os időmegtakarítást ért el.

Az IBM Global Services 30 000 cég nemzetközi és hazai kommunikációs igényeit elégíti ki 100 ország 1500 csomópontján keresztül. Az Ön cégének is megtervezzük, kivitelezünk és felügyeljük azt a hálózatot, melyen keresztül szorosabban kötheti a kapcsolatát partnereivel, beszállítóival.

Az amerikai Delta Airlines, utasaival és az utazási irodákkal való kapcsolatot az IBM Üzleti Integráció megoldásával tette gyorsabbá, hatékonyabbá és egyszerűbbé. A megoldás sikeresen integrálta a vállalat különböző informatikai alkalmazásait.

Mindegy, milyen tevékenységet folytat, a kommunikáció viszi előbbre a dolgokat.

Egy beruházót és egy építőmérnököt például sokszor kilométerek választanak el egymástól. Mégis elkerülhetetlen számukra a tervek egyeztetése, ami személyes találkozások esetén rengeteg időt venne igénybe.

Az IBM internet technológiát alkalmazó megoldásaival felépíthető az a virtuális környezet, amely összeköti a feladatok megoldásában résztvevő tervezőket, beszállítókat, jogi tanácsadókat, alkalmazottakat stb.

A Lotus Domino szoftvercsomagra alapozva megteremthető egy, csak az együttműködő csapat számára elérhető, biztonságos fórum. Itt az adott feladat szereplői úgy dolgozhatnak együtt, továbbíthatják a szükséges információkat, mintha egy irodában ülnének.

Mindenki akár egy időben hozzáférhet ugyanazokhoz a dokumentumokhoz, amelyekhez hozzáfűzheti a maga megjegyzéseit. Az állományok (file-ok) tartalmazhatnak képeket, hang- illetve videofelvételeket is.

A rendszer segítségével dinamikus csapatmunka, nagyobb hatékonyság és gyorsabb döntéshozatal érhető el. Ezt nyújtja az e-business, vagyis az elektronikus üzleti tevékenység.

Web oldalunkon (www.ibm.com/ebusiness) megtalálják azokat az angol nyelvű esettanulmányokat, üzleti sikértörténeteket, melyek cége számára esetleg érdekes megoldásokat kínálnak. Magyar nyelvű tájékoztatónkat keresse a www.ibm.hu címen, vagy várjuk hívását a 06-80-200-083-as zöld számon.

e-business™

Nagy megoldások egy ke bolygónak

Szerény magyar részvétel a CeBIT-en

Szoftvergyártó középhatalom lévén, megdöbbentően kevés, mindössze 22 hazai cég osztozik majd a világ legnagyobb számítógépes, távközlési, iroda-, bank-, kártya- és biztonságtechnikai, kutatás- és technológiataadási vásárán, a hannoveri CeBIT-en, tudtuk meg a minap tartott sajtótájékoztatón. A (tavalyl 607 ezer látogatót vonzó) termék-szemlén, szak- és üzletember-találkozón jövő március 18–24. között már csak 152 négyzetméterre tartanak igényt a magyar vállalatok, ötödével kevesebb helyre, mint tavaly, amikor még 19 cég osztozott 181 négyzetméteren.

Közelsége folytán jóformán a magyar vállalatok helyébe jön a világ legjelentősebbben fejlődő gazdasági ágazatának, az információ- és távközléstechnikának a hannoveri seregszemléje. Rádásul lenne, VAN mivel a világ nyilvánossága elé állunk. Például: karakterfelismerő, műszaki tervező, az európai uniós normáknak megfelelő nyelvészeti, októató stb. számítógépes programjaink a legkényesebb igényeket is kielégítik. Ha másként nem megy, egyetlen, közös, a magyar szürkeállományt méltó módon reprezentáló standon kellene fellépniük az egymással még csak nem is, a nemzetközi mezőnnyel annál inkább méltó módon vetélkedő magyar alkotóműhelyeknek. Még van néhány hetük az összefogásra a CeBIT előtt.

Compaq-méreg egyesülés után

A Compaq-Digital egyesülés, a vállalati integráció itthon még a többi országgal összehasonlítva is kevesebb zökkenővel ment végbe. A nyár elejére befejeződött a két cég struktúrájának egybeolvasztása. A Compaq ma Magyarországon mintegy 200 munkatársat foglalkoztat, és több mint 200 partnerrel működik együtt. A vállalat egész éves magyarországi bevétele várhatóan meghaladja a 100 millió dollárt, s ebben nagy szerepet játszik a harmadik negyedév, amikor is a cég hazai bevételei 36,4 százalékkal növekedtek 1997 hasonló időszakához képest – jelentette be a minap dr. Beck György, a Compaq Computer Magyarország Kft. vezérigazgatója. A PC-piac mellett a vállalat vezeti a rendszerintegrációs piacot, és a Compaq a legnagyobb szervizegység is, amely a közelmúltban nyerte el az ISO 9002 minősítést – hangsúlyozta a vezérigazgató.

Szó esett arról is, hogy – miként az előd társaságok – az egyesülés után a Compaq Computer Magyarország a jövőben is támogat különböző közösségeket, a sport és az egészségügy mellett a művelődés, oktatás ügyét. Hamarosan több pályázatot tesznek közzé az említett témakörökben.

Díjzón a HP DeskJet720C-nek

A Hewlett-Packard közismert kiváló minőségű lézer- és tintasugaras nyomtatóról, ezért nem meglepő, ha a hardver-tesztrovatokban gyakran találkozzunk velük a győztesek között. Az idén tavasszal bemutatott – PhotoRet II színes technológiával működő – DeskJet 720C azonban igazi éremesőt hozott az anyacégnek. Európa vezető számítástechnikai szaklapjai április óta több mint tizenhatsz (1) alkalommal választották tesztgyőztesnek, illetve helyezték első helyre különböző szempontok alapján. Néhány a nevesebbek közül: CHIP Germany, április: a hónap terméke, CHIP Germany, március: tesztgyőztes, megelőzve az EPSON 800-at, PC Praxis, február: tesztgyőztes, PC World, UK: a legjobb tintasugaras nyomtató, Computer Plus, Franciaország: teszt győztese, PCC, Hollandia: az év printere, Danish Computer: Editor's choice és mások.

• O N L I N E •

Ha érdekli az informatika, ha szeretne képből lenni a számítástechnika világában, látogasson el a Computer Technika Online-ra. Itt nemcsak teljes terjedelmében olvashatja el cikkeinket, de kedve szerint válogathat a régebbi számok között is. Sőt, olyan anyagokkal is találkozhat, melyek csak itt jelennek meg.

A tartalomról.

- Egyházak a Weben: Muzulmánok
- Hálókritika: a német titkosszolgálat -avagy - mi is az a BND?
- Játék: az ötödik elem
- Multimédia: Űtön2

OLVASSA A

MAGAZINT AZ INTERNETEN: WWW.COMPTeCH.HU

Drága országjárás

Lépten-nyomon tapasztalhatjuk: fővárosközpontról országban élünk. Számos dolog csak Budapesten kapható, javítható, vagy intézhető el. Vonatkozik ez a számítástechnikai szervizekre: autókét heti két-három alkalommal is megjárják a fővárost, hiszen komoly gépeket vidéken is használnak, melyek persze el is romlanak. Javításukhoz speciális felszerelésre lenne szükség, ám ez nem éri meg helyben beszerezni az eladott néhány darab miatt. Nincs mit tenni, irány Budapest, ahol megnézik, beállítják, majd visszaküldik. De ember ennek halatán sajnálni kezdi a vidéki felhasználókat, mivel azt hihetnénk, az ő szeibükre megy az országjárás. De ez nem így van! A szervizek nem kérhetnek el ilyenkor sem többet, mint amennyit ki tudnak fizetni ügyfeleik. A vidéki vásárló pedig jellemzően kevesebb pénzből gazdálkodik, mint fővárosi honfitársai.

Akkor hát ki állja a számlát? Egyszeri: a mérnökök átlagosan 30–35 százalékkal kevesebbet keresnek budapesti kollégáiknál, ezzel csökkentik a műhely kiadásait. A rendszeres ingázások költségeit így ki tudják gazdálkodni. A spórolásból még árcsökkenés is futja, hiszen ötödével kisebb összeget számlálnak vidéken – pedig ugyanazzal a képzettséggel, ugyanazt a munkát végzik. Csak pár száz kilométernyire a centrumtól.

Fülöp Norbert

COMPUTER TECHNIKA

A Népszabadság informatikai magazinja
Internet: <http://www.comptech.hu>
webdesign: Guards Rt.

Lapalapító: PersonArt Kft.
A szerkesztőbizottság elnöke:
Lonyai László

Felölös szerkesztő: Seleszt Ferenc
Szerkesztő:

Jávorsky Béla Szilárd, Tóth Iolya
Főmunkatárs: Klátyik István
Munkatársak: Dujsics Mariann,
Fülöp Norbert, Gece Mariann, Szabó Csilla,
Szabó Gabriella

Kiadja a Népszabadság Részvénvtársaság
Felölös kiadó:
Lengyel L. László, vezérigazgató

Szerkesztőség és reklámiroda:
PersonArt Kommunikációs Ügynökség
1141 Budapest, Komócsy utca 5–7.
Kereskedelmi igazgató: Biró Csilla
Hirdetési igazgató: Gyuráki Attila
1141 Budapest, Komócsy utca 5–7.
Telefon: 469-30-30, Telefax: 469-30-40
E-Mail: comptech@comptech.hu
CompuServe: 100324.654

Tördelés, tipográfia: PersonArt
Nyomás: Réval Nyomda Kft.

ISSN 1418-2432

Az e-könyv sötétben is olvasható

(AP/Edupage) Az NuvoMedia piaca dobta elektronikus könyvét: a tenyérművi képernyő elektronikus szövegek tárolására és olvasására szolgál, nagy előnye a hagyományos könyvvel szemben, hogy háttérvilágításának köszönhetően a sötétben is olvasható. A Rocket eBook nevű „e-könyv” fél kg súlyú, ára 500 dollár, akkujá 20 órán át működik egy töltéssel, és 4000 oldal szöveg és kép tárolására képes. A Barnes and Noble online könyvesboltjában vásárolhatók meg az elektronikus szövegek. A könyvek ára 18 és 25 dollár között van, egy kötet letöltése 2-5 percet vesz igénybe. A SoftBook és az EveryBook 1,5 kg súlyú, jövőre megjelenő készülékei a vállalati ügyfeleknek szánják. A 600 dolláros SoftBook százezer, az 1500 dolláros EveryBook félmillió oldal tárolására lesz képes.

Kiadók, szoftvergyártók és elektronikai gyárak egy csoportja elhatározta, hogy együttműködnek az elektronikus könyvek szabványának kidolgozásában. A szabvány támogatói között találhatjuk a Microsoftot, a SoftBook Presset, a Bertelsmannot, a HarperCollins Kiadót, a Penguin Putnamot, a Simon & Schustert, valamint a Time-Warner Bookst is. A kiadókot vonzzák az elektronikus könyvek, egyrészt azért, mert a nyomtatási és terjesztési költségek területén megtakarítást jelentenek, másrészt azért, mert több olyan illusztrációt, grafikont és nyers adat anyagokat is közzétehetnek, amelyeket a nyomtatási költségek miatt eddig ki kellett hagyni.

Az első digitális tévéadások

(Wired News/CNET) November elseje, vasárnap történelmi nap volt a televíziózás történetében – csakúgy, mint annak idején a színes adás elindítása –: néhány nagyobb amerikai tévétársaság kísérleti HDTV – az az nagy felbontású digitális televízió – adást sugárzott. Az USA-ban egyelőre csupán 41 tévécsatorna képes digitális adások sugárzására, a legnagyobb társaságok – az ABC, az

NBC és a CBS – további kísérleti adásokat terveznek novemberben. Az egyelőre külön konverterrel szállított készülékek ára jelenleg 5-7 ezer dollár, az Egyesült Államokban eddig néhány száz darabot adtak el belőlük. A szövetségi kommunikációs bizottság (FCC) előírásai szerint a teljes televíziós iparnak 2006-ig kell átállnia a digitális technológiára. Az IDC szerint 2002-ben már 13 millió HDTV-egységet, 2007-ben pedig 138 millió HDTV-készüléket, illetve konverterdobozt adnak majd el.

Megjelent a Solaris 7

(Munkatársunktól) A Sun Microsystems Magyarország Kft. sajtótájékoztatóján jelentette be a minap, hogy New Yorkban bemutatták a 64 bites Solaris 7 operációs rendszert és három, főleg nagyvállalati részlegnek, adatközpontoknak és 64 bites internet-szolgáltatóknak fejlesztett szerveroldali kiegészítését. Mint elhangzott, a Sun célja az volt, hogy a Solaris-t a hálózati számítástechnika korának vezető operációs rendszerévé tegye. A Solaris 7 jobb teljesítményének és skálázhatóságának alapja a 64 bites kernel, ami a 32 bites operációs rendszerek kapacitásának négymilliárdszorosára képes. Ezáltal több alkalmazás futtatható egyszerre ugyanazon a Solarissal rendelkező szerveren, és jobban kihasználható a hardver.

MP3-győzelem

(Reuters/Wired News) A Diamond Multimedia szabadon forgalmazhatja a Rio PMP300 nevű hordozható MP3-lejátszóját, amely digitalizált zene letöltésére és lejátszására képes. Az Amerikai Lemezgyártók Szövetsége (RIAA) nemrégien perelte be a „web-walkman” gyártóját. A döntés szerint a Rio csak akkor sértené a szerzői jogi törvényt, ha lenne hagyományos bemenete, amelyen át magnószalag vagy CD-lemez átvételére volna képes. A készülék novemberben kerül a boltokba. Eközben szövetséges lépett öt MP3 hardver- és szoftvergyártásban érdekelt cég a tömörített hangformátum támogatására. Az MP3 Association tagjai a Diamond Multimedia, az

MP3.com, a GoodNoise, a MusicMatch és a Xing Technology. A szervezet együtt kíván működni a RIAA-val az illegális MP3-terjesztés visszaszorítása érdekében.

Koncentráció az erdélyi net-piacon

(iNetNeTto) Négy erdélyi cég – az EcoSoft, az Integra, a NetSoft és a Nextrat – együttműködésével még az idén megalakul a BitNe, amely ezáltal a régió legnagyobb internetszolgáltatója lesz. Az új cég elsősorban a vállalkozásokat szeretné kiszolgálni, de nem zárkózik el az egyéni

előfizetői igényektől sem. Ezzel egyidejűleg folyik az erdélyi regionális hálózat kialakítása: központját, Marosvásárhelyt már összekapcsolták Nagyszebenel, Kolozsvárral, Csíkszeredával és Székelyudvarhelyel. A számítástechnikai eszközöket forgalmazó EcoSoft, a videokonferenciákkal foglalkozó Integra, az internetszolgáltató NetSoft és a hálózatmenedzsmentre szakosodott Nextra tulajdo-

Szeptembertől a Hewlett-Packard Magyarország eredetigazoló hologramos matricával látja el a hivatalos forgalmazásnál kapható nyomtató kellekényeit.

Ha a tintapatronok és tonerek dobozán lévő matricát a forgalmazóknál található szórólapon beküldi, nyereményajánlónk keretében most értékes ajándékokat nyerhet!

November 2-től december 17-ig - hat héten keresztül - minden héten egy HP DeskJet 710C nyomtatót, a hetedik héten nyereményként egy HP PhotoSmart C20 digitális fényképezőgépet sorsolunk ki.

Jövő hét keddtől itt találják heti nyertesünk nevét.

nosai együtt közel 75 ezer dolláros beruházást hajtottak végre a hálózat és a szolgáltatások fejlesztése érdekében.

A régióban a korlátlan hozzáféréseért havonta 30-35 dollárt kell fizetni, Bukarestben ez körülbelül 25-30 dollárba kerül. Erdélyben becslések szerint mintegy 5000 internetfelhasználó van, s ez a szám évente nagyjából másfélszeresére nő. A felhasználók többsége a munkahelyéről éri el a hálózatot.

EU e-kereskedelem robbanás előtt

(The Industry Standard) Az európai elektronikus kereskedelmi forgalom nagysága 2004-ben várhatóan 8,07 milliárd dollár lesz, ami a tavalyi 35,8 milliós forgalomhoz képest 225-szörös növekedést jelent majd – derül ki a Frost & Sullivan amerikai tanácsadó cég tanulmányából. A forgalom növekedése mellett természetesen az internetezők száma is növekszik: 9,9 millióról 2004-re 44,9 millióra nő a háló-függők száma. A következő hat évben robbanásszerűen emelkedik majd a különféle termékeket és szolgáltatásokat kínáló site-ok száma is – jósolja a tanulmány. Az európai elektronikus kereskedelmi forgalom döntő többsége ma még a cégek között bonyolódik, a jövőben azonban az arány egyre inkább a cégek és fogyasztók közötti kereskedelem javára változik majd.

Bill Gates eladott Microsoft-részvényei

(Reuters) Bill Gates, a Microsoft szoftveirtársaság társalapítója és vezérigazgatója 106 millió dollár értékben egymillió Microsoft-részvényt adott el. Július 31-től október 23-ig Gates a közvetlenül vagy alapítványain keresztül birtokában lévő Microsoft-részvényeiből már 12,75 millió darabot adott el. Az összesen 2,4 milliárd Microsoft-részvényből a cég vezetője szeptember 24-én 515 777 800 darab részvényt birtokolt, azaz 20,8 százalékos részesedése volt a cégen.

VARANUS COMPUTER

1037 Budapest, Doktor u. 9-11.
Tel.: 368-1240, 368-1241, Fax: 233-3666/1641
web: www.varanus.hu

Azonnal elvihető konfigurációk 1-2 év garanciával!

SLAVE: IBM 233 MX, 16MB SD, 1.3 GB 54.500 Ft

MASTER: INTEL 233 MMX, 64 MB SD, 2.5 QHDD, VIRGE 4MB VGA, 32xCD, SB16 107.800 Ft

EMPEROR: ASUS BX, 266 KLMATH, 128 MB SD, 5.2QHDD, VIPER VGA 32xCD, AVESH 191.130 Ft

Részletfizetési lehetőségek!

AKTÍVÓ!

MONITOR: 3 év garanciával!

Daewoo 14"1024x768: 27.900,-

Daewoo 15" 1280x1024: 37.900,-

ALAPLAP: Pentium II, 100MHz: 14.890,-

TX 1MB 100MHz AGP+Sound: 13.890,-

GPU: Intel Pentium 233 MMX: 22.000,-

Celeron 300A 128 KB Cache: 28.350,-

AZ ÁRAK AZ ÁFÁT NEM TARTALMAZZÁK!

„Dolgozni csak pontosan, szépen...” – TÁVMUNKÁVAL!

„A távmunka számítógépen végzett olyan tevékenység, amelyben a munkavállaló otthon, vagy egy közelébe kihelyezett munkahelyen (pl. teleházban) önállóan old meg feladatokat a távolban lévő munkálató megbízásából.” Olvasható a Táv munka

központi szervezete végzi az elektronikus munka- és munkaerőbörzét.

A távmunkavégzéshez javasolt technikai minimum 3 „csomag”-ból áll:

1. Táv munka regisztrációs csomag
- A csatlakozást biztosító, telepítő és mű-

Kht. (www.tavmunka.hu) információs kiadványában.

Hopp, ez érdekes lehet, hát a számítógép nemcsak viheti a pénzt, de kenyérszerezésre is használható?

A Táv munka Kht.-t a Munkaügyi Minisztérium és a Futuris Rt. alapította, még 1998. január 12-én, azzal a céllal, hogy ennek a munkamódszernek hazai elterjedését segítse. A közhasznú társaság tehát a távmunkarendszerek megismertetését, mintaalkalmazásokat, projektek tervezését és működtetését vállalja, közvetít

munkaadók és munkavállalók között, de segítséget nyújt a távközlési és informatikai háttér megteremtésében is, mind a munkaadónál, mind a munkavállalónál.

Táv munkában végezhető tipikus tevékenységi körök többek között az adatbevitel, adatfeldolgozás, digitalizálás, ügyviteli, számviteli feladatok, könyvelés, fordítás, tervezés, szoftver-, illetve multimédiás fejlesztés, elektronikus kereskedelem illetve ügyfélszolgálat, de végül is bármilyen szellemi munka elvégezhető távmunkában, amit számítógéppel el lehet végezni.

A távmunkavégzésnek nincsenek különösebb előfeltételei, a munkához jutás esélyeit a munkaerőpiac határozza meg. A Kht. működteti az a rendszert, aminek

ködtető szoftverek, valamint a távmunka biztonságát garantáló, az ügyfél azonosítását szolgáló Smart-kártya.

2. Táv munka alapsomag:

A regisztrációs csomagban szereplőkön túl tartalmazza:

- a Smart-kártya olvasó hardvereszközt
- Lotus Notes 4.51.es kliens programot.

3. Táv munka komplex csomag:

Az alapsomagon túl tartalmazza az alábbi hardver- és szoftvereszközöket:

Intel alaplap, MMX 200 MHz Pentium CPU

Min. 16 MB SD RAM

3,2 GB HDD

24* CD ROM

modem, monitor vagy desktop ház

1,44 MB Floppy

SVGA monitor,14" LR,NI,Digitális kontrol Egér,

Win 95 billentyűzet vagy 106 gombos magyar BTC tasz.

OEM Win95 magyar operációs rendszer.

Az egyes csomagok beszerzési árát kedvezménynek, támogatások és persze a mindenkori kereslet-kínálat határozza majd meg. Szóval ragadjanak telefont, tollat, ceruzát vagy klaviatúrát és (táv)munkára fel! Sok sikert!

Farkasné Fülöp H@jn@l@k@

farkase@mail.digitel2002.hu

Lépcsőkön

internet-suli

A VRML új dimenziót nyit meg: a kétdimenziós weboldalakkól háromdimenziós webvilágok lesznek. A VRML a Virtual Reality Modeling Language fejlesztőnyelv rövidítése. Ezzel a nyelvvel valós időben és szabadon bejárható virtuális világot hozhatók létre. A VRML 2.0 szabvány elfogadásával végre életre keltek a világok. A JavaScript támogatásának, illetve a VRMLt animációs és interaktív (közbeavatkozó) lehetőségeknek köszönhetően a fejlesztéseknek csak a fantázia szab határt. Ajtók nyílnak ki maguktól, kapcsolókkal fénycsóvát vehetünk az előtűnő eltérülő térre. Akár még bonyolult folyamatok, például egy jármű irányítása is megvalósítható VRML 2.0-ben.

De ezzel az eszközzel nem csak virtuális világokat építhetünk. A nyelv kiválóan alkalmas weboldalak „megbolondítására”, 3D-s navigálómunkét, egymásból kinyúló gombokat hozhatunk vele létre, vagy kiválthatjuk vele a megunt animált GIF képeket. Egy hátránya azért van: a harmadik dimenzióba a VRML-lel dúsított weboldalra tévedő vándor csak a megfelelő plug-in böngészőbe integrálása után léphet ki, egyébként a kérdéses helyen hibáizena fogadja.

A cybertér kapuja bedolgozóprogrammal nyílik, ám nem olyan könnyű kiválasztani a megfelelő plug-int. A három legjobbnak tartott VRML 2.0 megjelenítésére képes eszköz a CosmoPlayer 2.1, a blaxxun CCpro 3.07 és a WorldView 2.1 (leánykori nevén Microsoft VRML 2.0 Viewer). Ezek közül persze egyik sem tökéletes, rossz esetben a gép lefagyását is okozhatja az erőforrásokat lefoglaló böklészás a harmadik dimenzióban.

A VRML 2.0 szabvány egyértelmű meghatározása ellenére a viewerprogramok nem csak a felbontásban és a képrészítési sebességben különböznek. Fontos funkciókat „felejtettek el” támogatni, néhány esetben pedig kifog rajtuk egyik-másik bonyolultabb JavaScript üzenet. Az egészen triviális VRML világok kivételével csak azzal a lejátszóval látnuk mindent megfelelően, amelyre a fejlesztő optimalizálta a művét. Más lejátszóval nézve már egészen érdekes dolgok tűnnek fel, vagy hiba miatt leáll a program. Ezért mindig érdemes odafigyelni, milyen lejátszót ajánl az oldal készítője. Ebből a szempontból a CosmoPlayer érdemes használni, mivel ez az egyik legismertebb VRML-eszköz, és a fejlesztők nagy része ezzel teszteli a létrehozott virtuális világot.

Hogy ne vesszünk el a cybertérben, kézhez álló navigációs eszközre van szükség. A moz-

gás az egér segítségével történik, a navigáció fajtái közti váltás pedig ikonokkal, menukkal vagy a billentyűzettel oldható meg. A CosmoPlayer grafikai kezelőfelületét nehézkes kezelni, egyébként nem is néz ki valami jól. Viszonylag kikapcsolható (eltüntethető a képernyőről), és a szükséges váltásokat billentyűzetkombinációkkal is előidézhetjük. A CCPro-nál minden lehetőséget a jobb egérgombbal előhívható menüsorba zsúfoltak. A WorldView is valami hasonlót kínál, azzal a különbséggel, hogy ott jól használható a grafikus felület is. Nagyobb problémát okoznak a különböző programok ki- és bekapcsolható navigációs módjai. Míg a CosmoPlayernél az adott világot összeállításánál le lehet tiltani egyes opciókat (például a gravitáció a bejárás során nem lesz kikapcsolható), a konkurens viewerekkel irrális mozgást is végezhetünk. Hiába az igényesen kialakított világ, a tervező szándéka ellenére bármint átugorhatunk, ami az utunkba akad (magas fal, feladat).

A gravitáció egyébként máshol is gondot okoz. Normális esetben a nehézkedési erő akkor is lent tart a földön, amikor hegyet mászolunk, vagy lépcsőn járunk. A WorldView nem támogatja a gravitációt, ezért itt egy lépcsős hagyományos úton nem jutunk fel. Egyébként fontos eszköz még a jól megválasztott lépésmagasság. Ha fel jutunk is a grádfalra, az akadályozza meg, hogy a korlátozott érve ne zuhanjunk a mélybe. A CCpro-ban van egy ilyen hiba, ezért a mozgás ezzel a programmal néha inkább a kötetlenséghez hasonlít. Külön bonyolítva azzal, hogy haladás közben nem lehet lefelé vagy felfelé pillantani. Az a hiányosság ezek mellett már eltörpül, hogy ha a fal mellett, közvetlen közelben haladunk, egyszerűen átlátni rajta...

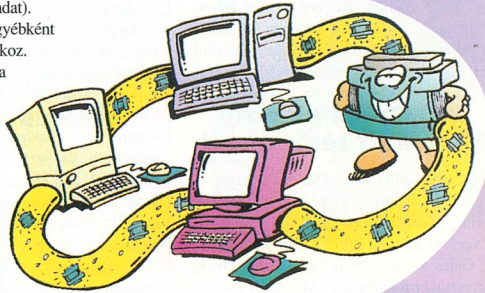
Sokan nem is sejtik, hogy már installálva van egy VRML plug-in a böngészőjünkben. A CosmoPlayer a Netscape Communicator része (kivéve a basic telepítőkezelést), a WorldView pedig Microsoft VRML 2.0 Viewer néven az Internet Explorer 4.0 része, de megtalálható a Windows 98 CD-jén is.

Vértes A. Balázs
(motodog@freemail.c3.hu)

A HÁLÓ VILÁGA

DÉLSZLÁV CYBERHÁBORÚ. Szerb hackerek ismeretlen csoportja, amely magát Fekete Kéznek nevezi, október 21-én betört a zágábi Vjesnik honlapjára, és a rendszer összeomlását idézte elő – adta hírül az iNeRNeTto. A Vjesnik honlapján a következő felirat jelent meg: „This site was hacked by Serbia Hackers Team Crna Ruka. Long Live Great Serbia!” (Ezt az oldalt a Fekete Kéz nevű szerb hacker-csoport törte fel. Éljen soká Nagy-Szerbia!). Aláírásáért pedig a <http://blackhand.base.org> internetcím szerepelt. Válaszul 23-án horvát hackerok betörték a Szerb Nemzeti Könyvtár honlapjára, és oda a következő szöveget tették: „Olvasd a Vjesniket a szerb könyvek helyett!”

NÉMET ONLINE BUM. Az elmúlt évben megőszöröződött az internettel kapcsolatos berendezések, tevékenységek és szolgáltatások forgalma, és elérte az 1,62 milliárd márkát – írta a Wired News.

Az elmúlt évben a magánévek 500 millió márkát költöttek a professzionális internethasználatért, amíg a háztartások másik 251 millió márkával járult hozzá az iparág forgalmához. Online hirdetésekre 194 millió márkát, a kereskedelmi médiára pedig 162 millió márkát költöttek.

NETES SZÓRÁKOZÁS. Ahogyan az internet a szórakoztatás egyre jelentősebb forrása lesz, egyre kevesebb időt töltenek tévézésrel és olvasással – derül ki a Research International tanulmányából. A megkérdezettek 34 százaléka válaszolta azt, hogy az internethasználat egyre több idejét vonja el a tévézésétől. A Egyesült Államokban és Nagy-Britanniában az első számú bekapcsolódási oka a vásárlás.

Az új Netfinity 5500 M10 szerver. Lotus Domino Intranet Starter Pack
= 3 év helyszíni garancia = maximum 2 db Intel® Pentium® II Xeon™
400MHz processzor = maximum 2GB ECC SDRAM memória = 100Mhz
buszsebesség = rack- vagy toronykivitelben

IBM Netfinity: Windows NT-hez és üzleti alkalmazásaihoz terveztük. Megterveztük.

A Windows NT teljesítményének növeléséhez körültekintőbb tervezésre van szükség. Különösen az olyan részletek esetében, mint a hot swap hard diszkek és tápegységek, melyek lehetővé teszik a kritikus alkalmazások megszakításmentes futtatását. Ugyanígyen nagy jelentőséggel bír az M10-es modellbe beépített NetBay3-as állványzat, mely a toronymodell rack-es tulajdonságokkal ruhazza fel. Így további bővítésekre, illetve tetszőleges konfiguráció kialakítására biztosít lehetőséget.

Teljesítménynövelőek azok az újításaink is, melyek révén jobban hozzáférhetővé válnak az egyes alkatrészek.

Ezeknek a precíz részleteknek köszönhetően az 5500 M10 szerverek kategóriájukban a legnagyobb NT teljesítményre képesek. Tekintse meg őket és a Netfinity szerverek többi darabját a www.ibm.com/pc/europe/netfinity címen, vagy hívja az **(1) 345-0500** telefonszámot.

 e-business tools

**pentium® II
xeon™**

Az IBM termékek az International Business Machines Corporation védjegyei. A Microsoft, Windows és Windows NT a Microsoft Corporation bejegyzett védjegyei. A Lotus Domino és a Domino Starter Pack a Lotus Development Corporation védjegyei. Az Intel, Intel Inside, Pentium és Xeon az Intel Corporation bejegyzett védjegyei. © 1998 IBM Corp. Minden jog fenntartva.

Elálló fül, karvalyorr, tar fej, lógó mellék. Sokan mosolyognak a képpárokon, ahol az első fotón egy kopasz ürge búslakodik, a másikon hajkoronával vigyorg. Ilyen volt, ilyen lett – áll a képek alatt. Mindenki nevet, pedig nem kéne. Plasztikázással és pénzrel szinte minden megoldható. A rántalanítástól kezdve a zsírleszívásig. Átesett már ilyenen Cher, Paula Anderson, Liz Taylor.

A művi szépités előtt a páciens egy számítógépes grafikai program és az orvos segítségével eldönti, milyen beavatkozás válik az előnyére, várhatóan hogy fog kinézni majd a műtétet követően. Az esztétikai plasztikai beavatkozások top 10-es listáját a fül-, orr-, mell- és szemhéjplasztika fej fej mellett vezet, majd a zsírleszívás és a hajátültetés következik. Ezek azok a pontjai, szervei a testnek, amelyek rendkívül jól láthatóak, azonnal szembe tűnnek. Így az esztétikai műtéteket többnyire a páciensek jó közérzete érdeké-

Tervezze meg arcát!

Plasztikai szépségtechnológia

ben, külső megjelenésük javítása, szebbé tétele miatt végzik.

Az ügyfél elvégzi az orvoshoz, elmondja, mit szeretne, s a doktor mérleget. A szakember általában tisztában van azzal, mi az elfogadott ideális és arányos forma egy kultúrában. Így felméri, a szépiülni vágyónál a kívánt hatást éri-e el a beavatkozás, vagy a páciens elvárása túlzott, és adottságai nem teszik lehetővé a kívánt eredményt.

– A műtéti terv felállításakor és a várható eredmény megtervezésekor számos tényezőt kell megvizsgálni – mondja dr. Bajusz Huba, szegedi plasztikai sebész (www.zenon.eu-net.hu) –, mielőtt sor kerülne a beavatkozásra, a pácienssel egyeztetünk, s ebben segít a számítógép.

Sok kliens nem tudja pontosan, mit szeretne megváltoztatni például az arcán. Mennyire szeretné felvarrtni a ráncait, milyen formájú orr állna neki jobban a meglévő helyett, illetve amit szeretne, az egyáltalán illik-e az arcához. – Hogy dönthessen – folytatja a doktor –, egy digitális fényképezőgéppel 5-6 kép készítek róla. A fotók ezután felkerülnek

a számítógépre, s azokat egy speciális grafikus programmal a beteggel közösen elkészít formálni (computer image). Dr. Bajusz elárulta azt is, a rendelőjében használt grafikusprogramjának alapja a Corel 7-es verziója, amit egy programozó ismerőse fejlesztett a célnak megfelelően tovább. – Csak a szükséges eszközöket hagytuk meg a túlzottan bő eszköztárból, s néhány makróval gyorsítottuk az ismétlődő műveleteket – mondja a sebész – Ezzel a munkámat bőven el tudom látni – folytatja. – Semmiel nem tud kevesebbet a program, mint a 25 ezer dollár körül árusított, kimondottan az esztétikai plasztikai sebész részére kifejlesztett társai, az amerikai Mirror vagy a hongkongi PPS.

A komputergrafikáról azonban tudnia kell a kliensnek, hogy csak imitált képek. A valódi végeredmény a sebész ügyességén, gyakorlatán múlik, azon, mennyire tudja híven megalkotni az eredeti elképzelést.

A chipeknek máshol is jut szerep a plasztikában. Az arc rántalanítására két lehetséges beavatkozási mód van. A szikével végzett műtét és a felszíni lézeres korrekció. Lézeres

ORCA Minőség méltányos áron!

266 Mhz
169.900,-Ft +ÁFA
havi: 9.418,-*

HERTA Kereskedelmi Kft.
Bp., VII., Dohány utca 37.
(Számítástechnikai szaküzlet és szerviz)
Tel/fax: 322-2232, 351-9964, 322-7846
Bp., XV., Szentmihályi út 131.
(Pálffy Denton) Tel/fax: 419-4020
Bp., III., Vörösvári út 23. Tel/fax: 368-8864

Bp., V., Belgrád rkp. 12. Tel/fax: 266-5052
Bp., X., Kerepesi út 73.
(Piaza üzletközpont) Tel/fax: 262-3164
Bp., IX., Könyves Kálmán krt. 12-14. Tel: 456-1131
(Lurdy ház)
Bp., XX. Kossuth L. u. 33. Tel.: 285-6004

Orca HL-C

Intel Celeron
Processzor,
EX chipset 32MB
SDRAM
2,1 GB HDD
Hercules
Terminator 128/3D
GLH
128 bit AGP
grafika 8 MB RAM
14" monitor
36X CD-ROM
Aureal 3D-64 hang
PCI hangkártya,
HW hullámtábla 4
MB sample
100 W aktív
hangszóró
Cherry 105
gombos billentyű
Logitech Pilot
mouse
Windows 98 op.
rendszer

Ilyen volt,

ilyet szeretett volna

és ilyen lett

szépféteskor segít az informatika. A sugarakat ugyanis számítógép vezérli. A komputeren beállítják, milyen mélységben, mekkora felületi formát szeretnének kezelni, s a lézersugár a masinának adott parancsokat követve mozog. Az arcról elpárologatja például a nap okozta foltokat, a finom pókhálórácokat, a cigarettapapír vékonyságú, elhalt hámfelületet. De mélyebb rétegekig is elér, legalulva a még viszonylag friss barázdákat. Ennek a pásztázó vagy scanning lézernek legfőképpen azonban a száj körüli területek, a szemhéjak és a homlok ráncolatának fiatalításában van nagy jelentősége, a mélyebb, korral járóknál nem igazán eredményes.

Az endoszkópia térhódítása is a chipekkel

kezdődött. A plasztikai sebészeknek nagy segítség, a betegről nem is beszélve, mivel az eljárással az arcműtétek után jóval kisebb heg marad. Egy picinyke sebvonalon miniatűr tévékamerát bújtatnak a bőr alá, s az orvos egy

monitoron keresztül nagyításban látja az operált területet. Az arc mimikai izomzatát a koponyacsonttól leválasztják, és durva megfeszítés nélkül, új természetes hatású környezetben rögzítik. A plasztikai műtét elvégzése

Műtét előtt

Műtét után

Az esztétikai sebészeti műtétek átlagos árai

Elálló fül	40 000–60 000 Ft
Orrkorrekció	80 000–140 000 Ft
Szemhéjplasztika (alsók)	45 000–60 000 Ft
Szemhéjplasztika (felsők)	35 000–60 000 Ft
Teljes arcplasztika (ránctalanítás)	120 000–170 000 Ft
Endoszkópos arc- és homlokplasztika	220 000–300 000 Ft
Mellplasztika (lógó mell korrekciója)	110 000–180 000 Ft
Mellnagyobbítás (protézisbeültetés)	100 000–160 000 Ft
Protézis anyagárák (típustól függ/pár)	150 000–320 000 Ft
Zsírsvívás (pl. has területnyi)	40 000–70 000 Ft
Hajbeültetés	120 000–300 000 Ft
Lézeres ránctalanítás (pl. homlok területe)	35 000–50 000 Ft

Ezek a jelzett irányárak magyar állampolgárok átlagos műtéti díjait mutatják tájékoztatósképpen. Jelentős eltérések lehetnek egyes esetek bonyolultsága és bizonyos kockázati tényezők esetén.

után, mikor a sebek begyógyultak, újabb digitális felvételeket készítenek a betegről.

– Standard állások vannak – mondja a szegei sebész –, a páciens több oldalról fotózik a műtét előtt és után. Majd a kezelés dokumentációjába az a számítógépes grafika is bekerül, amelyet szeretett volna a beteg. Végül teljessé lesz a képtár: ilyen volt, ilyet szeretett volna, és ilyen lett a kedves kliens.

„Senki sem áldozhat, akiben fogyatkozás van, vagy vak, vagy sánta, vagy csonka orrú, vagy hosszú tagú” – áll Mózes harmadik könyvében. A természet torzításait a társadalom bünteti. A plasztikai műtéttel mindez korrigálható, így nem csoda, ha ezt követően a páciens lelki egyensúlya helyreáll, önbizalma megnő, s nem érzí már magát szerencsétlennek. A csúfság érzése ugyanis, ami emberi kapcsolata során addig nap mint nap zavarta, megszűnik.

Gecse Mariann
(mgecse@comptech.hu)

A gép, a tévé és a fehér holló

Szervizszolgáltatások Magyarországon

A hazai informatikában dolgozó nagy tudású szakemberek szerint az országban található öt-hatszázézer számítógépnek körülbelül 10-15 százaléka szorul évente javításra. A számítógéppel kapcsolatos szervizszolgáltatások piaca tehát nem tartozik a jelentéktelennek mondható üzletek közé.

Mint általában a szolgáltatások területén, itt is vannak korrekt és megbízhatóan cégek. A márkaszervezőkő gyakorlatilag elmondható, hogy egy-két kivételtől eltekintve szakértelmük elfogadható, szolgáltatásaik – gép upgrade, programok installálása, garanciaidőn túli javítás – széleskörűek. Persze ennek meg is kéri az árát, a munkadíjak kisebb hibák esetében általában 2 és 5 ezer forint körül mozognak. Nagyobb jellegű megbízásoknál – gépbővítés, esetleg építés, programhibák kiküszöbölése – viszont ez a szám elérheti a több tízezer nagyságrendet is. Ilyen jellegű kifizetésekre viszont csak annak van pénzügyi kerete, aki nem havi harmincezer forintos fizetésből kénytelen megélni. És itt jönnek képbe a magánvállalkozásban működő szervizek, amelyek ugyan kevésbé ismertek, viszont olcsóbbak – de ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy igénytelenebb munkát végezzenek.

Budapesten, a legális formában működő magánszervizek száma nem éri el a húszas nagyságrendet. Ennek okai egyszerűek, mindenki gép- és tartozékárusítással foglalkozik, mivel a befektetett alacsony tőke viszonylag rövid távon megtérül. Egy szervizbe esetenként több

milliót kell investálni, és ez az összeg csak hosszú távon térül meg. Hogy akkor mégis miért vannak ilyen cégek, és hogyan látják az informatika helyzetét? Erről kérdeztünk meg két szerviztulajdonost.

Gyárfás Richárd, a Data Pro 2002 Kft. igazgatója 1992-ben kezdett számítógépek szervizelésével foglalkozni. A cég javítással, hálózatüzemeltetéssel és -építéssel, informatikai tanácsadással foglalkozik. Tapasztalata szerint az első három évben leginkább hardveres problémákkal keresték meg cégét. „A DOS-os időkben ugyanis a gépen található programokkal,

azok kezelésével nagyjából tisztában voltak az emberek. Csak elvétve fordult elő olyan eset, hogy egy megrendelő bootolási vagy installálási problémával hozta volna el hozzánk gépét” – mondja az igazgató.

Az elmúlt években érdekes fordulatot vett ez a tendencia. Igaz ugyan, hogy a Windows 95 megjelenése óta kevesebben fordulnak a céghez szoftveres problémákkal, de ez amiatt van, mert a felhasználók ellustultak. A grafikus kezelői felület már nem motíválja őket, hogy egy kicsit a gép felé nézzenek. Azok a szavak, hogy Bios, Partíció, Könyvtár, már nem mondanak semmit számukra. „Olyan eset is előfordult már, hogy az egyébként éjjel is elérhető szerviz azért hívták fel, mert a CD-olvasóba helyezett lemez nem indult el magától (ki volt kapcsolva az autostart!), és ettől megijedt a tulajdonos, azt hitte, baj van az olvasóval.

A szervizelés másik jelentős területe a hardver. Ebből a szempontból nagyon különleges a szervizek helyzete. „A számítógép ugyanis nem tévé, ha valami elromlik benne, azt megjavítani nem lehet, csak kicserélni. Egy processzort vagy alaplappot nem lehet csak úgy megforrasztani, míg egy hangkártyán képtelenség is hibás rész kiiktatni” – emeli ki Gyárfás Richárd. Emiatt ugyan egyszerűbb a szervizese léte – semmi szöszmötölés, csak csere és kész –, viszont kisebb a haszon-

A szegedi egyetemisták jól ismerik a PGM Trade Kft.-t. Szinte kivétel nélkül utha ejtik ezt az üzletet, amikor az első szövegszerkesztési órájukra felpyolt kell venniük. A vállalkozás főként magánfelhasználók, kis- és középvállalkozások számára nyújt komplett szervizszolgáltatást. Iródattechnikai és számítástechnikai eszközöket, alkatrészeket, szoftvereket javítanak, cserélnek ki 24-48 óra alatt. A legutóbbi monitorproblémákkal, szoftver gondokkal fordulnak hozzájuk, amelyek 98 százalékát, Kunstár László szoftver- és hálózatértékesítő szerint, sikerül megoldani. – Az ügyfelek ugyanis olyan játékokat vásárolnak legutóbb – mondja –, amelyekhez nincs meg a minimális hardverállományuk. Heti egy-két alkalommal vírusmentesítenek, adatot mentenek. Ha az ügyfél úgy kívánja, a helyszínen kiszállnak, ám ezért felárat számítanak.

Szegedi és Csongrád megyei a vonzáskörzete a nagy- és középvállalatok hálózati és más informatikai problémáinak megoldásával foglalkozó PC Box Kft.-nek. Az ISO 9001-es tanúsítvánnyal rendelkező vállalkozás a központosított közbeszerzés keretében vásárolt termékek szervizelését látja el. Miként Marsi Zoltán, a cég vezetője elmondta, a legtöbb gondjuk a nyomtatókkal van. (A nyomtatók gyakori mechanikai meghibásodását a PGM-nél is említették.) Legtöbbször kiszállnak a helyszínre, mivel a hálózati hibák csak ott javíthatók.

G. M.

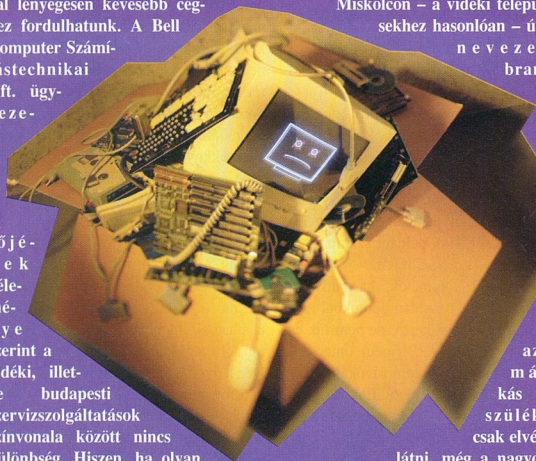
Miskolc számítástechnikai helyzete nem jobb, nem rosszabb a vidéki átlagnál. A szervizek természetesen ehhez igazodnak, mind árakkal, mind szolgáltatásaikkal. A városban számítógépszervizekből nincs hiány, a legtöbb forgalmazó rendelkezik a – hibák lokalizálásához, illetve a rossz alkatrészek kicseréléséhez – szükséges minimális felszereléssel.

Komolyabb informatikai problémával lényegesen kevesebb céghez fordulhatunk. A Bell Computer Számítástechnikai Kft. ügyveze-

sen ezt a 30 százalékot valahonnan le kell vonni, jobb híján a munkabérekéből. Ez szintén vidéki sajátosság, hiszen az alkatrész- és energiaárak kötötték, így csak a szakemberek fizetéséből lehet lecsippeníteni. A hibás készülékek utatartása miatt nem kell az ügyfeleknek tovább nélkülözniük gépeiket, hiszen egyébként is heti 2-3 alkalommal megy mikrobusz alkatrészekért a fővárosba.

Miskolcon – a vidéki településekhez hasonlóan – úgynevezett brand,

tőjének véleménye szerint a vidéki, illetve budapesti szervizszolgáltatások színvonala között nincs különbség. Hiszen, ha olyan problémával – az ő esetükben például a Xerox nagy teljesítményű nyomtatónak lézerfej-beállítására – találkozunk, amihez helyben nincsenek meg a megfelelő eszközök, innen is a fővárosba viszik javítani a készüléket. A szállítási költségeinek ellenére ugyanazért a munkáért 30-35 százalékkal kisebb összeg szerepel egy vidéki szerviz számláján. Ennek oka a helyi vásárlóerő, ami miatt nem lehet magasabb árakat elkérni. Természe-

azaz márkás készüléket csak elvé-

látni, még a nagyobb cégeknél is inkább a távol-keleti alkatrészekből összerakott, no name készülékeken dolgoznak. Ezek szervizelésével az a probléma, hogy a garanciális javítást országosan általában mindössze egy helyen végzik, legtöbbször Budapesten. Ha szerencséje van a vásárlónak, akkor a forgalmazó átvállalja a szállítást, ám ha mégsem, akkor ezt önállóan kell megoldani.

F. N.

kulcs. Nincs hosszú szervizidő, nincs nagy szervizszámla, csak az anyag ára. Egyszerű.

Az igazgató szerint az átlag magyar felhasználó már csak akkor hajlandó szervizbe vinni a gépet, ha komoly gondja van. Apróbb hibáüzenetekkel, fennakadásokkal nem foglalkoznak. Ha viszont félte szeretett gépiük elromlott, azonnal rohannak a szervizbe, és nem hajlandók túl sokat várni a javításra.

Másik beszélgetőpartnerem mindössze keresztnevének közléséhez járult hozzá. Attila egy háromfős, félig legális, félig illegális cég vezetője.

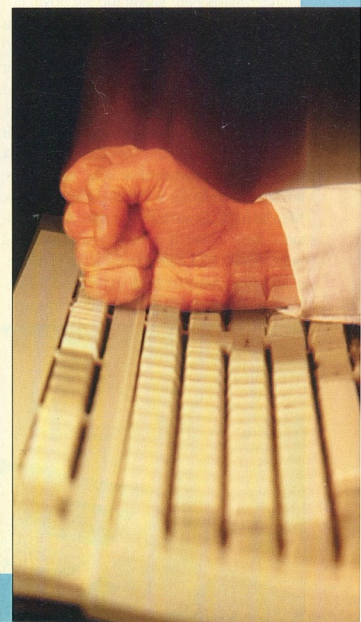
Cége nevének elhallgatását azért kérte, mert fél a konkurencia „nyomásától”. Véleménye hasonló a fentiekhez, de a hazai számítástechnikai körülményekről még lehangoltabban nyilatkozott.

Pillanatnyilag száz alatti azoknak a száma, akik valóban értenek a számítógépek szakszerű javításához. A többiek csak „ugatják” a szakmát. Persze nem könnyű profi szakemberré válni, mivel a gépszervizelés fortélyait az országban sehol nem oktatják. Illetve a nagy cégeknél létezik fejtágitás, sőt továbbképzés is, de a tanulás fejében a szakembereknek több évre előre le kell szerződniük az

adott céghez. Emiatt csak nagyon nehéz vagy egyáltalán nem lehet a magánvállalkozásban működő cégekhez komoly koponyákat találni. „Én azt szoktam mondani, hogy a fehér holló biztos, hogy gyakoribb a jó és megfizethető számítógép-szervizesnél” – hangsúlyozza a cégvezető.

Hasonlóképpen pesszimista véleménye van Attilának a felhasználókról. Tapasztalata szerint az átlagember nemhogy a gép alkatrészeihez (hardver), vagy a programokhoz nem ért, de még egy új szoftvert is képtelen segítséggel nélkül felinstallálni. „Olyan is előfordult már, hogy mikor kimondtam azt a szót, hogy installálás, a kuncsaft kioktatott, hogy ne használják szakszavakat, mert ez illetlenség. Én meg csak álltam és néztem, mint hülyegyerek a moziban. Ezek után nem lehet csodálkozni azon, hogy Attila cége január 1-jétől 1500 forint/darab áron szoftverinstallálást is vállal. A vevők pedig csak jönnek.

Klátyik István
(ice@comptech.hu)

Printerek parádéja

A számítógépkorszak kezdetén, amikor a monitor még „nem volt megtalálva”, a komputerek főleg írásban kommunikáltak a kezelőkkel. Az úgynevezett konzolrögzépen lehetett megadni az utasításokat, és ott jelentek meg a válaszok, eredmények is. Ma már a számítógép információinak megjelenítésére általában a monitort szoktuk használni, de ezen az eszközön csak addig láthatóak az adatok, amíg a monitor és a számítógép üzemel. Ha az információkat tartósan megtekinthetővé kívánjuk tenni, akkor a legegyszerűbb megoldás, ha azt papírra vetjük, leírjuk, azaz nyomtatót (printert) használunk.

A nyomtatókat a következő csoportokra oszthatjuk: karakteres nyomtatók, tús mátrixnyomtatók, tintasugaras, lézer-, és hőnyomtatók.

A karakteres nyomtató ma már nemigen használják. Ez tulajdonképpen egy speciális írógép, amelyet a számítógép vezérel. Ebből következik, hogy fix karakterkészlete van, tehát erősen korlátozott a megjelenítőképessége (nem grafikus).

A mátrixnyomtató pontokból rakja össze az ábrázolni kívánt alakzatokat. Ezek az alakzatok általában karakterek, de lehetnek grafikus ábrák is. A nyomtató a pontokat a nyomtatófejen levő tűk segítségével állítja elő, oly módon, hogy a kiemelkedő tűket a nyomtatófej egy festékszalagon keresztül a papírhoz íti. A mátrixprinterek sebessége 80–600 karakter/másodperc között mozog. Jóval lassabban nyomtat az úgynevezett NLQ (Near Letter Quality, közel levelezési minőség) módban, hiszen itt minden soron többször megy végig a nyomtató. Ez a nyomtatótípus ugyan alkalmas karakteres és grafikus nyomtatásra egyaránt, akár színesen is, ma már mégsem közkedvelt nyomtató. Ennek legfőbb okai: nyomtatása nem egyenletes, erősen befolyásolja a festékszalag állapota. Még ha az NLQ módot választjuk is, a nyomtatási képe akkor is messze van a nyomdai minőségtől. Működése (még a legjobb mechanikával rendelkezőké is) eléggé zajos. Vannak azonban előnyei is ennek a típusnak.

Valamennyi alkalmas leporellós papírok használatára is. Nyomtatási költsége az összes nyomtató közül a legalacsonyabb. A leglényegesebb, ami miatt sosem fogják megszüntetni a gyártását, hogy ez az egyetlen nyomtatótípus, amelyik alkalmas egyszerre több példány átütésére, például számlák készítésére, bizonylatok kiállítására.

A tintasugaras nyomtatók, hasonlóan a mátrixnyomtatókhöz, szintén pontokból rakják össze a nyomtatási képet, de nem tűk és festékszalag segítségével, hanem tintacseppek formájában. A tinta apró fúvókákon keresztül jut ki a nyomtatófejből. Egy nyomtatófej akár 256 fúvókát is tartalmazhat. Ez a nyomtatótípus már-már nyomdai minőségre is képes. A jobb tintasugaras nyomtatók felbontása már jóval a 600 dpi (Dot per Inch, pont/hüvelyk) felett van. Működése halk, nyomtatási képe kifejezetten szép. Az újabb típusok már színes nyomtatási módot is tudnak. Sebességük egy-két lap/percettől a 8-10 lap/percig terjed. A nyomtatófejen a tinta a nyomtatási jellegétől függően 100–2000 oldalra elegendő, így egy szöveggel rendelkező nyomtatási költség a 10 Ft-ot is, de egy fotó minőségű kép több száz forintba is kerülhet. Elsősorban ez a magas üzemeltetési költség az, ami nem túl vonzó e típusoknál.

A lézernyomtatókat mind minőségben, mind sebességben a legjobb nyomtatóknak tekinthetjük. A nyomtatás elve a fénymásoláséhoz hasonlítható. A lézersugar egy fényérzékeny szelénhengerre pontokat visz fel, ahol feszültség keletkezik. A szelénhenger feszültséggel teli pontjai magukhoz vonzzák a festéktartályban (toner) lévő szemcséket. A hengerről ezeket a festékszemeskéket egy fűtőhenger a papírra égeti. Ezzel az eljárással nagy felbontású, nagy sebességű nyomtatás érhető el. A

lézernyomtató működési elvéből következően oldalorientált módon működik, azaz nem soronként, hanem mindig egy teljes oldalt nyomtat. Ebből adódóan saját memóriával kell rendelkeznie. Mivel minden képponthoz egy bit szükséges, egy 600 dpi-s lézernyomtatónak legalább 2 MB memóriára van szüksége, ha grafikára is akarjuk használni. A most kapható lézernyomtatók minimum 600 dpi felbontásúak, sebességük pedig legalább 4-6 lap/perc. Természetesen vannak ennél sokkal nagyobb teljesítményűek is. Speciális grafikákra vagy nyomdai munkákra 1200 dpi-s lézernyomtatókat is választhatunk, vagy nagy sorozatú nyomtatásokhoz, illetve irodák kiszolgálásához közvetlenül hálózatba köthető, 24–36 lap/perc sebességű lézernyomtatókat is beszerezhetők. Léteznek speciális, leporellóra dolgozó, percnként akár több száz lap előállítására képes lézernyomtatók is, ezeket csekkenyomtatásra, közüzemi számlák készítésére és hasonló célokra használják.

Külön kategóriát képviselnek a színes lézernyomtatók. Ezekkel gyakorlatilag fotó minőségű képek állíthatók elő, de árak még nagyon magasak. A hőnyomtatók speciális papírra dolgoznak, hiszen ezek a nyomtatók nem tartalmaznak festéket, a nyomtatófejen hőelemek találhatók. Itt olyan különleges festéktartalmú fóliával kombinált papírt használnak, melyen a nyomtatófej által kibocsátott hő hatására a fólián megolvad a festék, mely a papírra kerül. A hőnyomtatók másik fajtája az úgynevezett szublímációs nyomtató. A hővel szublímáló eljárással speciális festéket párologtatnak egy olyan papírra, mely a festékek kémiai reakcióba lép. Ezzel a különleges eljárással fotorealisztikus nyomtatást érhetünk el. Ezt a nyomtatási módot nagyon magas ára és a nyomtatási lassúsága miatt csak speciális esetekben használják, például digitális fényképezőgépekhez csatolt nyomtatóként.

Lónyai Péter

(intram@mail.datanet.hu)

Néhány nyomtató ára (áfa nélkül) (Átlagos listáraak, az egyes boltok ettől eltérő árakat is alkalmazhatnak.)

<i>Lézernyomtatók:</i>		
HP LaserJet 6L		89 800 Ft
HP LaserJet 6P		192 000 Ft
<i>Tintasugaras printerek:</i>		
HP DeskJet 670C (Kifutó típus)		37 000 Ft
HP DeskJet 690 Lite		39 600 Ft
HP DeskJet 720C		75 480 Ft
HP DeskJet 890C		89 000 Ft
Canon BJC-250 A4		26 400 Ft
Canon BJC-4300 A4		35 920 Ft
Canon BJC-4650 A3		84 800 Ft
<i>Mátrixnyomtaték</i>		
Epson LX 300 A4, 9 tús mátrix		34 760 Ft
Epson FX 1170 A3, 9 tús mátrix		83 840 Ft

Stabil előnyök

Ja, mein Herr!

Egy perc csak
137,50 forint

Velünk egy perc Svájcba is csak 137,50 forintjába kerül.

Üzleti partnerek, távol élő rokonok, ismerősök.

Külföldre is fontos telefonálni.

Kerül, amibe kerül!

És az egyáltalán nem sok!

Itt a telefonálás ideje!

Nemzetközi hívások díja (Ft/perc)

 Svájc	137,50
 Ausztria	100,00
 Amerikai Egyesült Államok	150,00
 Ausztrália	150,00
 Franciaország	137,50
 Hollandia	137,50
 Nagy-Britannia	137,50
 Németország	137,50
 Olaszország	137,50
 Románia	100,00

Nemzetközi tudakozó száma 199

Nemzetközi hívások olcsón

Előfizetői állomásról kezdeményezett beszélgetés esetén.

A Ft/perc díjak számított értékek – a díjelszámolás automata forgalomban a megkezdett impulzusok alapján történik. Az árak az áfá-t is tartalmazzák.

Egymás közt

Ez majd hat!

6 év amellet, hogy miért előnyös Önnek, ha december 31-ig bérelt vonali INTERNET szolgáltatásunkra szerződést köt velünk?

Díjmentesen kiépítjük az alaphálózati hozzáférést és vállaljuk az ezzel kapcsolatos teljes körű ügyintézését.

Egy hónapra díjmentes Internet kapcsolatot biztosítunk, forgalomkorlátozás nélkül.

Elengedjük az egyszeri díj fizetését.

Díjmentesen regisztráljuk Domain nevét.

Díjmentesen installáljuk routerét.

Eszköz vásárlás esetén 10% kedvezményt nyújtunk.

1023 Budapest, Zsigmond tér 10.
Tel.: (36-1)345-8888 • Fax: (36-1)345-8899
info@datanet.hu • <http://www.datanet.hu>

DataNet

A Member of Global TeleSystems Group, Inc.

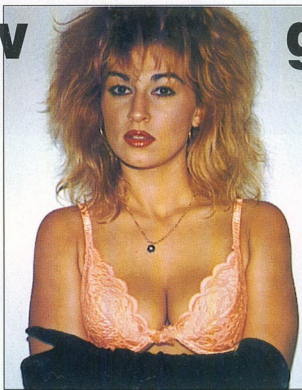
Most díjmentesen kipróbálhatja, milyen

AZ IGAZÁN PROFESSZIONÁLIS INTERNET SZOLGÁLTATÁS!

Akciókkal kapcsolatban kérjük hívja a 345-8832 számot!

Interaktív gyönyörök

A nő kávét főz, vendégei a nappaliban beszélgetnek. Hétköznapi szituáció. Az már kevésbé, hogy eközben éhes, kíváncsi szemek lesik minden mozdulatukat.

A beszélgetők mindezt pontosan tudják, néhez is lenne nem észrevenni a konyhában, fürdőszobában és nappaliban felállított videokamerákat. A kamerákról a jelek a felső szint szerverén keresztül jutnak el a kukkolók számítógépéig, öröme a kíváncsi szemeknek és füleknek. A várakozás tulajdonképpen érthető, ha figyelembe vesszük, hogy Elisabeth King házában vagyunk, ahol a pornó Oscar-díjra jelölt színésznő jóvoltából bármikor történhet valami erotikus. A kandi kamera mindenestre szakbancsca. Elisabeth ugyanis valóban a kamerák között tölti hétköznapijait, azaz olvas, főz, lemege a boltba. A hálóról érkező kíváncsi szemek persze többet akarnak. Ez érthető, hiszen 180 forintért mérik percét a virtuális örömlöknek – áfa nélkül. Ám, itt is igaz a mondás: csak jól kell időzíteni! Ilyenkor egy valódi Elisabeth King-produkciót látni, méghozzá élő adásban.

Falussy Gábor, a Lyss Informatikai Kft. ügyvezető igazgatója teremtette meg mindenként az informatikai hátterét. Megvalósításakor a legnagyobb problémát a külföldi példák hazai adaptálása jelentette. Amerikában régóta, széles körben működnek hasonló, internetes szolgáltatások. A szülők ott akár az óvodában játszó gyerekekre is bármikor rápillanthatnak az elhelyezett kamerákon keresztül.

A magyar rendszer sajátossága, hogy az eléréséhez nem internetre, mindössze telefonvonalra van szükség. Ennek a jelentősége a mozgókép továbbításakor érzékelhető igazán, hiszen azzal, hogy mindenki külön-külön kap-

csolódik a szerverhez, garantált az állandó sávszélesség. Milyen felszerelés kell mindehhez? A jó öreg távcső helyett megteszi egy pentiumos számítógép, 32 Mb RAM-mal, minimum 28,8 bps teljesítményű modemmel és hangkártyával felszerelve. A szükséges szoftverek Win 95 és NT platformon egyaránt futnak, a mozgóképhez szükséges Real Video program pedig letölthető az internetről. Falussy Gábor szerint ebből érdemesebb a régebbi verziót választani, mert a legújabb, G2-es változattal akadnak problémák. Mindezen kívül elengedhetetlen egy viszonylag frissebb internetböngésző is – például Netscape vagy Explorer –, amelyekkel már Java scriptek is letölthetők.

A szolgáltatás működéséhez két nagy teljesítményű szerver, egy Real Video szerver, és egy keletkezik bitekre átalakított, kódoló berendezés áll szolgáltatásban a másik oldalon. A videokép – erősen lebutított és kicsinyített formában – ISDN hálózaton keresztül jut el a felhasználóhoz. Az adott sávszélességen ugyanis csak így továbbítható élvezhető minőségű mozgókép.

Ezt követően a kíváncsiaknak nincs más teendőjük, mint a megfelelő – emelt díjas – szá-

mot beírni a komputer tárcsázójába, ami után a két gép összekapcsolódik. Innen a bűvös küszöb átéléséhez már csak egy előre megkapott IP-címet kell beírni, és máris feltárulnak egy pomoszttár mindennapjai.

Az időtész már csak azért is fontos, mert kandi kamera csak délelőtt tíz és délután két óra között működik. Ezt követően délután négyig a telefonálók beszélhetnek a hölgyvel, aki este nyolcig interaktív kíváncságműsorban vesz részt. Ilyenkor a számítógép előtt ülve nem csak láthatják, hallhatják, hanem üzenhetnek is a sztárnak, amit ő az előtte lévő számítógépen tud elolvasni. A dolog gyakorlatilag egy chat – csevegőcsatorna, ahol a résztvevők fedőnév alatt beszélgethetnek egymással – elvén működik, azzal a különbséggel, hogy a kamera előtt ülő hölgy látható, hallható, és nem utolsósorban teszi, amit mondanak neki.

Fülöp Norbert

(comptech@comptech.hu)

Az informatika és ezen belül az internet fenekestül felforgatta az erotikus szolgáltatások piacát. Elisabeth King Magyarországon elsőként használta ki a technika adta lehetőségeket.

– *Hogyan került a pornószakmába?*

– Egyszerű a történet. Kíváncsiságból vettem egy hirdetésű újságot, és felhívtam egy modellügynökséget, ahol néhány fényképet készíttetek rólam. Azután már minden magától ment.

– *Honnan jött az élő tévéközvetítés ötlete?*

– Egy Jenny nevű hölgy az Egyesült Államokban már óriási sikert aratott azzal, hogy lakását telepakolta kamerákkal. Mi is hasonlótt szeretnénk volna, megspékelve interaktív kíváncságműsorral is.

– *Rossz lehet figyelni szemek előtt élni a mindennapjait. Nem vehet fel bármit, pedig a kedvenc otthoni ruhák általában nem szalonképesek.*

– Ez nem így működik. A dolog lényege éppen az, hogy a vendég a valódi életemből kap izelítőt. Ha éppen olvasok, főzök vagy beszélgetek, vagy ne adj isten, elmegyek a boltba, akkor peche van. Szé-

gyelni sem kell semmit, mindig abban vagyok, amit szeretek. Van például egy nagyon csúnya papucsom, amit nagyon szeretek, így ezt is láthatják a betérők.

– *A vendégei valódiak, vagy csak látszat a spontaneitás?*

– Szó sincs megrendezett szituációkról, hozzáam ilyenkor csak a barátaim jönnek. Általában mindenki tudja, hogy ebben az időben kamerák állnak a lakásban, de ha nem, akkor is azonnal észrevenni a nagy állványokat. Amit a nézők láthatnak, az a valódi életem, természetesen teli erotikával.

– *Interaktív kíváncságműsor közben felismerni a nézőt?*

– Semmit nem tudok rólok. Legfeljebb egy-egy gyakrabban felbukkanó, különleges kódnévről ismerem fel a térszendegeket.

– *Durván az emberek a számítógép adata anonimitás mögé bújva?*

– Meglepe, de többnyire nagyon kulturáltan viselkednek. Persze vannak kivételek, akik csak azért keresnek meg, hogy trágárságokat vágthassanak a fejmehek. Ezeket az élményeket mára megtanultam feldolgozni. Ez ennek a szakmának az árnyoldala. F. N.

A Kapsch Intézményi Hálózatnak köszönhetően az információ behálózza az irodát.

LOWE/G&K

A gyors és problémamentes információ-továbbítás jelentősége napról napra növekszik. Amire Önnek szüksége van, az egy, a kommunikációt leegyszerűsítő és tökéletes adatátvitelt biztosító műszaki rendszer. A megoldás neve: Kapsch Intézményi Hálózat. A számítógépek, telefonok, nyomtatók, faxok és beszédüzenetrögzítők mind-mind ehhez az egyedi igényekre kidolgozott belső kommunikációs rendszerhez csatlakoz-

nak. A beszéd- és adatátvitelen kívül képek, videofelvételek és multimédia programok továbbíthatók gyorsan és pontosan: helyben, regionálisan és globálisan egyaránt. A Kapsch Intézményi Hálózatok termékcsalád a digitális irodai rendszerektől és az ISDN-től a rádióhálózatokig és adatrendszerekig terjed. A felhasznált technológiánál természetesen csak egy lehet fontosabb: az Ön cége számára kifejlesztett,

testreszabott szolgáltatás. Ha szeretne többet megtudni a Kapsch Intézményi Hálózatokról, már most beszéljen a Kapsch-sal: Kapsch Telecom Kft., 1113 Budapest, Bocskai út 77-79, tel: (1) 209-2110, fax: (1) 209-2111

KAPSCH

the communications company

A PhotoREt II színrétegező technológiával
az igazi szépség a részletekben rejlik.

Lenyűgöző látvány, ugye?

De ami igazán megkapó benne, az szemmel nem látható. A HP különleges PhotoREt II színrétegező technológiája minden egyes ponton 16 színes apró tintapöttyöt képes elhelyezni, így biztosítva a mindig elképesztően tökéletes fotóminőséget. Forradalmian új eljárással továbbítjuk az adatokat a nyomtatófejbe, ezért tudunk mi a leggyorsabban nyomtatni. És az sem számít, milyen papírt használ. Miért elégedne meg ennél kevesebbel? HP PhotoREt II színrétegező technológia – páratlan fotóminőségű nyomtatás akár a köröm hegyén is.

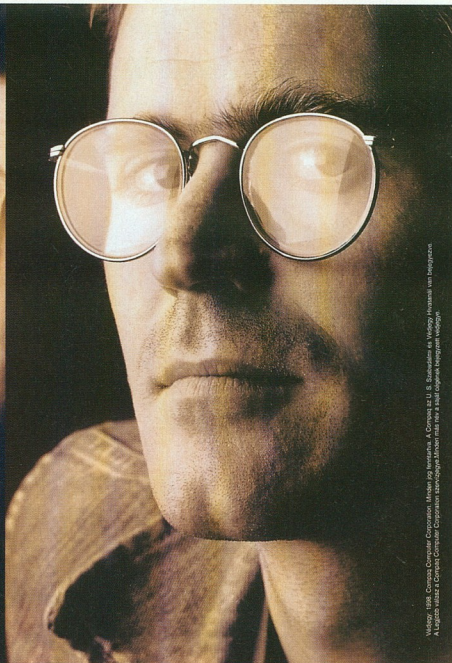
HP DeskJet nyomtatók

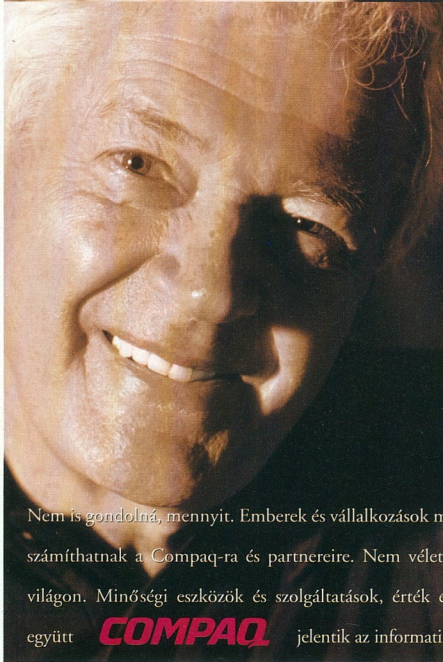
 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

Új Compaq?
Igen, hallottam róla. De vajon
mit jelent számomra?

Alcím: Új Compaq? Cím: Új Compaq? Tartalom: Új Compaq? Szerkesztő: Új Compaq? Felelős: Új Compaq? Képek: Új Compaq? Nyomtatás: Új Compaq?

Nem is gondolná, mennyit. Emberek és vállalkozások milliói bízzák ránk nap mint nap adataikat, hiszen tudják, számíthatnak a Compaq-ra és partnereire. Nem véletlen, hogy a Compaq gyártja a legjobb számítógépet a világon. Minőségi eszközök és szolgáltatások, érték és teljesség, gazdaságosság és megbízhatóság. Mindezek együtt **COMPAQ** jelentik az informatika új világát otthoni felhasználóknak és vállalatnak egyaránt.

Legjobb válasz.

www.compaq.hu

1124 Budapest, Németvölgyi út 97. Telefon: 458-5555, 457-3600

Színdarab számítógépen

Női praktikákról,

komputerekről

Esztergályos Cecíliával

Esztergályos Cecília a legnépszerűbb magyar színésznők egyike. Tucatnyi film, színdarab és tv-játék főszereplője. Jelenleg a Madách Színház égisze alatt az Andrásy úton a Nem és a nevem című darabban láthatják, játsszák továbbá filmjeit, kedves-szellemes vendége különböző show-műsoroknak, és változatlanul járja az országot önálló estjével.

Magyarán, nincs hét, hogy valahol ne találkoznánk Esztergályos Cecíliával. Hála Istennek, no és kifogyhatatlan energiájának. Mintha egy komputer vezérelné, és chipek garmada dolgozna benne. Tényleg, milyen a viszonya a számítógéppel?

– Már találkoztunk egymással, és jó viszonyban is voltunk, csak hamar elhagytam – mondja hamsikásan. – Elárulom, hogy írtam egy szerintem nagyon jó, háromszereplős darabot Kí van a láb-törő alatt? címmel, és ezt saját kezeimmel pöttyögtem be a számítógépbe. Amit a beírásról tudni kell, azt tudom. Biztonsággal kezeltem, javítottam, mentettem az anyagot, szerencsére egyszer sem szállt el. Remélem nem is fog, valamikor talán bemutatják. Eddig jutottam a számítógéppel, más funkcióit sajnos nem ismerem, pedig megpróbáltam, bevettem minden női praktikát.

– Erről egy kazetta jut eszembe, nevezetesen, a Női praktikák címmel most megjelent videokazetta. Nem tudja, kié?...

– Teljesen véletlenül tudom. Írta, rendezte, és a főszerepet játssza Esztergályos Cecília. Ez a csaknem hatvanperces kazetta minden olyanról szól, ami a nőket érdekli, úgymint ideális étrend, fogyókúra, kímélő- és gyógytorna, plasztikai sebészet, vagyis 30-tól 130 éves korig ajánlott. Aki az ebben bemutatott gyakorlatokat kivétel nélkül végigsínálja, egy hónap múlva ugyanúgy fejen állhat, mint én.

– Nem azért mondom, de néhány intim gyakorlat a

Speter Erzsébetet is felvidította a kazettával

férfiak érdeklődését is felkelti...

– Igen? Az nagyon jó. Mi, nők ugyanis mindent a férfiak kedvéért teszünk. Állítólag ők is, bár ezt olykor gondosan leplezik. A kazettáról még annyit, hogy egy nagyon kedves teremtés, egyben kritikusom, Speter Erzsébet, kezét, lábát törve feküdt a traumatológián, s miután megnézte, felhívott, gratulált, és hozzátette, sikerült őt felvidítanom a kórházi ágyon.

– Azon kevesek egyike, akik nem titkolják korukat. Nem hiú?

– De. Épp azért nem titkolom. Sőt, büszke vagyok rá. Ha nem hiszik, nézzék meg a kazettát...

– Térjünk vissza a számítógéphez. Valóban nem tud több praktikát, hogy mégis jobban megbarátkozzon vele?

– Mint említettem, annyira analfabéta azért nem vagyok, hiszen a filmezést, a színházat, a zenét ma már átszövi a számítástechnika. Munkám során gyakran találkozom vele, csodálattal figyelem, és irigylem azokat, akik ebben profik. Ha ismét veszek egy számítógépet, bizonyára úgy járok vele, mint a mobil telefonommal. Nehezen szántam rá magam, kicsit féltettem tőle a szabadságomat, a nyugalمامat, most pedig el se tudnám képzelni az életemet nélküle. Mennyi mindenről maradtam volna le, ha nem érnek el időben!

– Elarlúná a mobilszámát?

– Mindent azért én sem beszéllek ki...

Esztergályos Cecília színművész 1943-ban született Budapesten, férjezett (Fonyódi Péter). 1961-ben az Állami Balettintézet növendéke, 1964–68 között a Színművészeti Főiskola hallgatója, itt szerzett diplomát. 1960–63 között a Pécsi Balett szóelőtanácsosa. 1968–84 a Thália Színház, 1984–90 a Nemzeti Színház, 1990–91 a veszprémi Petőfi Színház, 1991-től ismét a Nemzeti Színház színésze. Jászai Mari-díjas, érdemes művész, 1982-ben a legjobb női alakítás díját nyerte el a San Remó-i filmfesztiválon. Erzsébet-díjas, a Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjének tulajdonosa. Hobbija, ahogyan ő mondja: az Élet!

Seleszt Ferenc

(fseleszt@comptech.hu)

Meglehetősen nagy azoknak a felhasználóknak a száma, akik megpróbálják otthonosabbá tenni számítógépük képernyőjét különféle háttérképekkel, saját lelkiviláguknak megfelelő színösszeállítással, szebb ikonokkal. Ízlésük egyértelműen rányomja bélyegét a munkaasztalukra is.

A számítógépek fejlődésével párhuzamosan megjelentek a desktopokon mindenféle animált ábrák, alakok (emlékezzünk csak az Office 97 állandóan megjelenő segédeire), majd idővel feltűntek különféle állatok is. Az egyik ilyen például egy kis sárga birka volt, amelyik füvet evett a Taskbaron, utána szundikált egyet, esetleg elrabolta egy úrhajó, de a viselkedését még nem tudtuk befolyásolni különösebben, csak pakolgathattuk ide-oda, esetleg fejre ejthettük, és akkor összevissza álltak a szemei. A következő lépcsőfokot a PFMagic Petz sorozatának megjelenése jelentette. A sorozat alapvetően a világ szokásos megosztottságán alapul, miszerint vannak a kutya-, és vannak a macskakedvelők. E szerint, a program felállítását követően minden Windows-induláskor megjelenik egy kutya vagy egy macska, és onnantól kezdve a programból való kilépésig nem hagy minket békén. Más szemszögből nézve, megjelenik egy, esetleg kettő kis kedvenc a képernyőnkön, és ugyanazokat a dolgokat művelhetjük vele, mint valódi házi kedvenceinkkel. Etetni kell őket, itatni, játszani velük, például labdát dobálni, vagy egy frisbit.

Jobban belegondolva ez hatalmas ötlet. Minden felelősség nélkül lehet egy háziállatunk, ha megunjuk, csak egy klikk az ablak jobb felső sarkában lévő ikszen, és máris nem úrál az orrunk előtt. Nem kell esőben is felállni a kellemes fotelemből, a sőr vagy egyéb nedűk mellől, futballmeccs, vagy a

Virtuális háziállatok

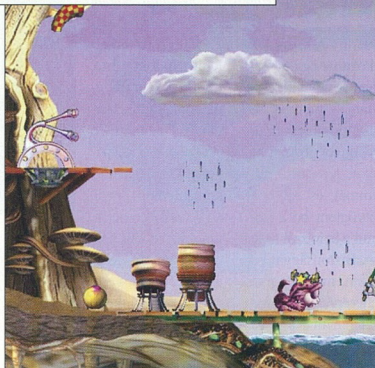
szokásos akciófilm nézése közben, és bőrig-ázva rohagálni a család kutyulijával, míg el nem végzi a dolgát az általa legkedveltebb, több száz méterre található fánál. A Catz és a Dogz sorozat jelen pillanatban a harmadik részéül tart, és az előző részekből több százezret sikerült eladni, nem utolsósorban az előzőleg felsorolt erényekből kifolyólag. A jelenleg utolsó, harmadik részben is állat-

A Creatures 2 című játék már sokkal komolyabb, mintha csak egy háziállattal játszanánk. Eredendően a helyszín sem a desktopunk, hanem egy komplett, önálló ökológiai rendszer, állatokkal, növényekkel, időjárásai tényezőkkel, és nem utolsósorban gravitációval. A normoknak nevezett kis lények, akiknek fejlődése a mi kezünkben van, megantíthatóak bizonyos szintű kommunikációra. És itt ne csak mutogatóra gondoljunk. Normjaink rövid tanulási folyamat után mondatokat tudnak váltani velünk. Mesterséges intelligenciájuk igen fejlett, és bár társalogni filozófiáról, vagy a lét nagy kérdéseiről eszmét cserélni nem is fogunk tudni (esetleg a következő részben), de például sok

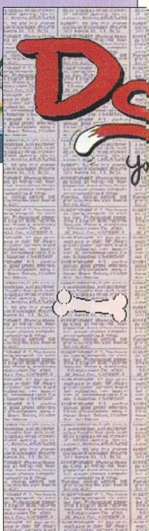

kölykök adoptálásával (maximum kettő kölyök tartozkodhat egyszerre a desktopunkon) indul a dolog, ahogy, mint rendszer, az életben is tennék. Ha rendelkezünk a játék macská és kutyás változatával is, akkor lehetőségünk nyílik őket összeereszteni, illetve együtt felnevelni őket. A kiválasztott párjainkat lehetőségünk van szaporítani is, vagyis ezt ők döntik el (a virtuális megjelenítésről szerencsére lemondtak), és a későbbiekben születő kölykök öröklik szüleik tulajdonságait.

A zsebháziállat, a tamagocsi sem úszta meg PC-sítés nélkül, a divatból lassan távozó örület természetesen megjelent számítógépen is, igaz, eddig csak japán változatban sikerült rábukkannom. Nem hinném, hogy nagy sikere lenne Európában, ahhoz kicsit primitív. Nem tudom, emlékszik-e a nagyközönség, az ezzel kapcsolatos legdurvább elhajtás is hazánkban egy tamagocsimetető létesítése volt, pedig egyfelől a RESET gomb használatával egyszerűen újraéleszthető a ronda kis szörnyek, másfelől ha nagyon unnánk, kuka mindenhon van.

mindent szóban tudunk megantítani nekik. Az egész játék valós fizikai és biológiai folyamatokon alapul, például fúj a szél és széthordja a virágok magjait, amik megfelelő helyre jutva kikelnek, és növény fejlődik belőlük. Figyelniük kell a normok fiziológiai és pszichikai elváltozásait, hogy rendszeren fejlődjenek. Egyszerűbben, érdekenyek lesznek az éhségre, szomszúságra, fáradtságra, unalomra. Mindener szükségük van, ami a normális

fejlődéshez kell, a játékra és tanulásra való lehetőségek megteremtése, vagy csak egyszerűen a lények megfelelő helyre juttatása is a mi feladatunk. Erre jó példa a liftkezelői tanfolyam, vagyis a gombok nyomogatásának a megtanítása. Ezenfelül szomorúan tapasztaltam, hogy a kis normjaink nem tudnak úszni, és ezért figyelnünk kell rájuk a tóparton is. Nekem sajnos sikerült egyiküket belefullasztanom a vízbe. Elhalálozásuk meglehetősen szomorú zenével jár, és eddig mindegyikük kivétel nélkül az ekebe távozott.

A játék előző részéből lehetőségünk van áthozni az ott felnevelt lényeket. Ezen kívül, természetesen ebből a játékból sem maradhatott ki az a lehetőség, hogy az interneten keresztül különféle extrákhoz jussunk hozzá. Így a múlt héten, mivel Halloween volt, ezért az alkalomhoz megfelelő tárgyakkal láthatuk el lényeinket. E mögött a játék mögött nagyon komoly mesterségesintelligencia-kutatások állnak, mivel a fejlesztők állítása szerint a normok viselkedése nincs előre programozva, hanem mindegyik testi és lelki fejlődésétől függően reagál a különböző történésekre. Tény, hogy én még két egyforma normnal nem találkoztam, már ami a belsőjüket illeti, mert külsőleg csak hat, vagy hét típus közül válogathatunk. Akinek van türelme napokon át, tényleg mint valódi gyerekekkel foglalkozni velük, annak ajánlom igazán ezt a programot, mert nagyon sok nem várt élményt tartogat a világ, amiben élnek.

Dusa Gábor

(gabord@freemail.c3.hu)

Tökéletes ütések

A versenyző nekikészül, erősen koncentrált, a tömeg lélegzet-visszafojtva figyel az eseményeket. Az ütő meglendül, a labda pedig elindul hosszú útjára, a szurkolók hangulata a végtelenségig fokozott. A kis fehér gömb földet ér, és néhány méterre a céltől megáll. Taps, üdvözlálás, éljenzés. Nagyjából mi is hasonlóan érezhetjük magunkat – egy golfprogram előtt.

Európa innszén felén valószínűleg egyik eladási lista élén sem található golfjátékos program. Na persze izgalmasabb egy futball- vagy jégohkimeccset játszani, mintsem órákon keresztül azt a bizonyos labdacskát terelgetni a lyuk felé.

Tuti uralkodónak számít a Jack Nicklaus sorozat, amely már az ötödik részénél tart. A játék erényei közé tartozik, hogy a lehető legvalóságosabb szimuláció. Logikus tehát, hogy nem tartozik a könnyen játszható játékok közé. Figyelmetlenségemnek köszönhetően az első néhány labda valahol Kamesatka magasságában ért földet, mivel nem vettem figyelembe az ütés erősségét, a szél irányát és hasonló „apróságokat”. De némi gyakorlat, és jó néhány kellemes órát szerezhetünk magunknak. Már a táj szépsége is önmagáért beszél, és ha még azt is tudjuk, hogy a JN sorozat pályái a valóságban is léteznek, akkor kisebbfajta idegvezetéssel is felér a játék. A grafikáról nincs mit mondani, az ugyanis – főleg az utolsó két rész esetében – szinte tökéletes. Már ha valami komolyabb gépünk van, de egy közepes minőségű 3D-s kártya is megteszi.

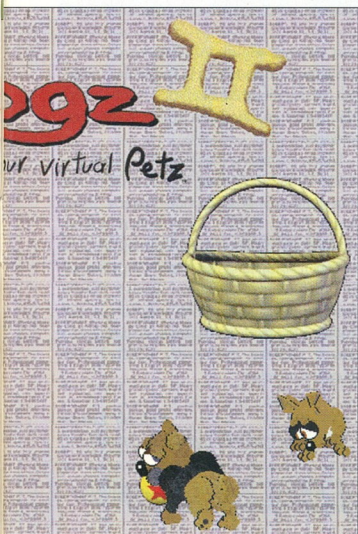
Kedvünk szerint választhatunk bajnokságot, egyéni vagy csapatversenyt, de a gép ellen is kipróbálhatjuk tudásunkat. Ezt kizárólag Easy fokozatban ajánlom, ellenkező esetben csúfos vereség elé nézünk. A kezelés a szokásos (egy egérraktintás: ütés indul, második kattintás: ütés), térkép, labda és a zászló nézetet is választhatunk.

A másik királynak számító program a Pro Golf, hasonló feltételek, mint fentebb, néhány kiegészítéssel. Még szebb grafika, egyedi kezelhetőség. Ütést ugyanis úgy kezdeményezhetünk, hogy az eget jobbról balra mozgatjuk, és a szertünk ideális ívnél nyomunk egy jobb egérgombot. A Pro Golf pályái kitaláltak, emiatt nemcsak szépek, de nehezebbek is a valóságosaknál. Játshatunk hálózatban, soros kábelrel, párban vagy csapatban is. Hasonlóan a Jack Nicklaus programokhoz, ügyetlenkedésünket itt is kommentálja a közönség, törekedjünk tehát a tökéletességre (végül is ez a golf lényege).

Végezetül a Windows 98-cal rendelkezőknek ajánlom figyelmébe a kiegészítő csomagot (Win 98 Plus). Az MS Golf 98 Lite a golfjátékok könnyített változata. Nem kell sokat kinlódni a beállításokkal, csak célzunk, lövünk és kész. A pályák nem rosszak, a célterület körüli részt egy kis ablakban külön is kinagyíthatjuk. Ha pedig ténykedésünk eredménye a homokban vagy a fáknál landol, lehetőségünk van újra megkísérelni az ütést. Ahogy a valóságban sohasem. De hát mire való egy jó golfjáték, ha nem arra, hogy úgy érezhessük, mi vagyunk a királyok.

Klátyik István

(ice@comptech.hu)

ICC: két nap az e-kereskedeletről

„Electronic business: a roadmap for solutions” címmel először rendezett Magyarországon konferenciát a párizsi székhelyű International Chamber of Commerce (ICC) üzleti világszervezet és az ICC Hungary. Az elsősorban az elektronikus kereskedelem (EC) lehetséges megoldásainak feltérképezését célzó rendezvényre október 29–30. között, a Budapesti Kongresszus Központban került sor – tudósít az Infopen-x. A mintegy százhusz résztvevő olyan nemzetközi és hazai szaktekinetylek előadásait hallgathatta meg, akik között akadt bankigazgató, miniszter, vezető IT- és távközlési szolgáltatócégek igazgatói, nemzetközi üzleti szervezetek vezetői. Az eseményt Katona Kálmán, a KHVM minisztere nyitotta meg. A konferencia fő témáiról szólva kijelentette, az elektronikus kereskedelem megvalósításához a két legfontosabb előfeltétel: az üzleti forgalom biztonsága és a piaci magatartás tisztessége.

Méltó helyen

A Budapesti Műszaki Egyetem Mikrohullámú Híradástechnika Tanszékének oktatói folyamatosan részt vesznek hazai és nemzetközi tudományos munkákban. Ehhez elengedhetetlen egy olyan helyiség, ami otthont adhat szakmai és tudományos tanácskozásoknak egyaránt, valamint ahol a doktoranduszok bekapcsolódhatnak a tudományos végkérdésbe. Ennek létrehozása azonban meghaladja a tanszék lehetőségeit. Ezért a Motorola döntő szerepet kívánt vállalni a megvalósításban, hiszen az egyetem és a cég között a rádióhírközlés területén hosszú idő óta a kapcsolat. A prog-

ram első fázisában a Motorola 5 millió forintot támogatásával létrejött egy szép kivitelű, korszerű helyiség. Ehhez az Oktatási Minisztériumtól multimédia eszközök beszerzésére elnyert 1,5 millió forintból, valamint 800 ezer forintot saját forrásból a szükséges felszerelést is sikerült beszerezni.

Online repülőjegy

A British Airways – a Budapestre repülő légitársaságok közül egyetlenként – magyar nyelvű internetoldallal áll a magyar rendelkezésre és járataira a vilghálón keresztül is lehet helyet lefoglalni. A British Airways világtérképeit is tartalmazó oldalakat közvetlenül a cég <http://www.british-airways.com> című honlapjáról lehet elérni. Információt kapunk a legfrissebb aktualításokról, a járatokról, a First, a Club World és a World Traveller szolgáltatásairól, a törzsutas-kezdvezményekről. A British Airways Magyarország-oldala elsősorban a Budapestről Londonba tartó utasok számára szolgál információval. Magyarul és angolul egyaránt elérhető a Ferihegyi repülőtérrel, a bejelentkezéssel, és a londoni leszállás előtt kitöltendő landing carddal kapcsolatos tudnivalók. Ha le kívánjuk foglalni a helyünket, akkor a személyi adatok beírása után ez az információ azonnal eljut a British Airways belső foglалási rendszerébe, és a magyar iroda egy rövid teleküznetet kap. Az utas ezt követően bármikor felveheti a repülőjegyet a BA irodájában.

Tuboly József, a British Airways magyarországi kereskedelmi és marketing igazgatója bemutatta a sajátjának az internet honlapot, a magyar nyelvű oldalakat és a jegyfoglalási rendszert, amellyel néhány perc leforgása alatt kiválaszthatjuk és lefoglalhatjuk helyünket.

**Informataki magazin a TV2-n.
Nézzén minket egy PalmTóptér!
Szerdánként éjfékor,
illetve péntekenként 11.30-kor.**

@Kvzlelo:

Az adás között három kérdésre várnunk három választ... méghozzá e-mailen. A helyes, fényképes megoldás elkeltelen sorsolással vesznek részt. Az alkalommal szágengenerátorunk Nagy Olivért hűzta ki. Két hónapig ingyen internetezést és szoftvercsomagot nyert (petrovter@tiszantet.hu)

A HP PalmTópot pedig Bodzsár Mihály bomi @corvin-hmvhely.sulinet.hu (www.corvin-hmvhely.sulinet.hu) hődmzövósárhelyi tanár nyerte. Gratulálunk!

A szerda adás tartalma:

Exkluzív interjú Sean Maloney-val, az Intell alelnökével, Andy Grove valamikori „jobb kezével”. Szubjektív web-lapszemle. Hálózat sorozatunkban arról, hogy mitől működik.... Webreklámpraktikák, avagy hogyan hirdessünk az Interneten? Konferencia a jövő videó rendszereiről, képi megjelenítéseiről. Lesz még vírus rovat, Paragr@fus, hír@dó aktualitásokkal.

Koordinátáink a @kvzlelohoz, ingyenes jogsegélyszolgálatunkhoz, web doktorunkhoz: Kuk@c.elender.hu, www.kukacmall.com, www.kukac.elender.hu, 06-20-982-2861 (forró drót)

Antik irodalom lézerlemezen

Az már csak természetes, ha ókori görög és latin irodalmat lexikonigénylő (is) bemutatni szándékozó művet vesz kezébe a férfiember, elsőként a kedves-bájos és gyönyörű nevű Nauszikaát kereseti ki a számítógéppel. A komputer lézerlemez-olvasójába csúsztatott korong nem középírásvás fókáiban, annál jóval többet adva, mutatva tárja elénk az antik irodalom rekeit. A félretértek elkerülése érdekében az európai antik irodalomról van szó. Reméli is e sorok aláírója, hogy ezt a szép és különösen értékes CDROM-ot rövidesen követi példádál a régi kínai, indiai irodalom bemutatása is. Az igényes multimédia-kiadványokra szakosodott Kossuth Kiadó, amely az írásunk témáját adó Antik irodalom című CDROM-ot is jegyzi, kitűnő érzékkel találta meg azt a témakört, amely mindeddig hiányzott a hazai kínálatból.

A jó ideje műfájai előlépett multimédia sa-

játosságainak, lehetőségeinek kihasználásával (mindenekelőtt a linkekre, azaz a kereszthivatkozásokra utalnék) igen szélesre tárja az ismeretek házában kapuját, új vetületekből ismerkedhetünk nem pusztán az irodalommal, hanem az ókori világ történelmével, filozófiájával és művészetével egyaránt.

Túlértékelnénk, ha azt állitanánk: teljes műről van szó. Ilyesmire bizonyval a lemez alkotói (_e Földes László, Pintér Tibor, Pekó Zsolt és társaik) sem töreked(het)tek, miközben tudós érzékkel és kitűnő ízléssel igyekeznek bemutatni az európai ókori irodalom nagyságának a munkásságát Aiszkhülosztól Türraltól, Apuleiustól Vergiliusig. Találókak a szövegválogatások, a legnevesebb magyar fordítók, írók, költők tolmácsolásában élvezhetjük a remekműveket. Jó ötlettel gazdag képanyagot (galériát) válogattak a szerkesztők illusztrálásként, a földrajzi eligazo-

dást térképek segítik. A képek között szívesen látnunk volna többet is Pannónia különösen gazdag római emlékeiből, továbbá a kép-aláírásokat gondosabban kellett volna szerkeszteni.

Külön elismerést érdemelnek az Antik irodalom című lézerkorong alkotói a szakirodalom gondos és bőséges válogatásáért. Szerb Antal, Babits Mihály, Falus Róbert, a Ritoók-Sarkady-Szilágyi szerzőhármasa, továbbá az éppen 99 esztendővel ezelőtt öngyilkossága miatt nagyon fiatalon elhunyt Péterfy Jenő, az egyik legkiválóbb magyar esszéíró irodalomtörténeti tanulmányai egészítik ki a lemezt szellemi gyarapodás céljából bön-gészök ismereteit.

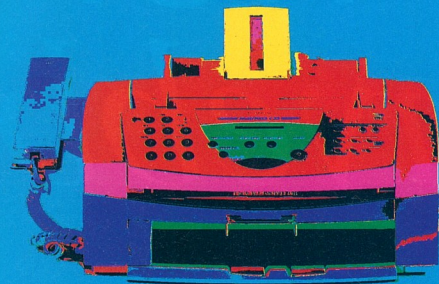
Kulcsár László

(kulcsar.laszlo@ligetpress.datanet.hu)

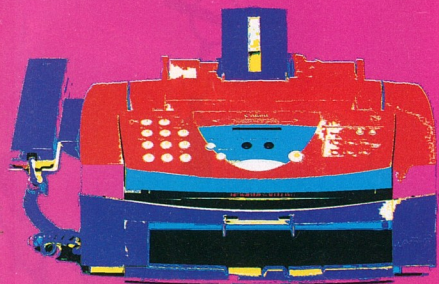
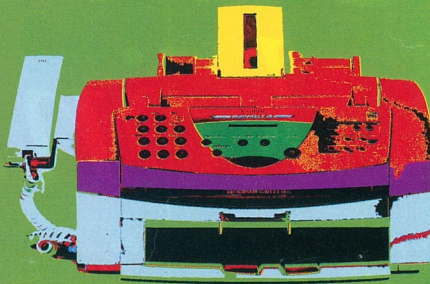
A Kürtől mostani lapszámunkból anyagtörölés miatt kimaradt.

Canon

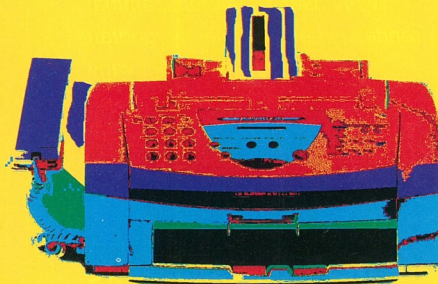
SZÍNES NYOMTATÓ

PC-FAX

MÁSOLÓ

SZKENNER

AZ IGAZI MŰALKOTÁSOKNAK TÖBB MONDANIVALÓJUK IS VAN.

Szóval Ön eldöntötte, hogy egy gép-
pel szeretné megoldani a faxolást, a szkene-
nelést, a másolást, a telefonálást és a színes
nyomtatást. Rendben. A megoldás az új
Canon MultiPASS C20. A kompakt, több-
funkciós irodai eszköz, mely mostantól még
többre képes: a forradalmian új, karakterfel-

CREATED BY CANON
...HOGY ÖNNEK MINDEHÉZ
CSAK EGYETLEN GÉPRE
LEGYEN SZÜKSÉGE

ismerő szoftvernek köszönhetően úgy szkene-
nelheti be vele dokumentumait, hogy azokat

akár tovább is szerkesztheti. Készüljön
a legjobbakra!

CANON MULTIPASS C20

BUDAPEST: DELTA ELEKTRONIK Tel.: (1) 250 4275 • HAMEX Tel.: (1) 239 5678 • HOLLAND SZERVIZ Tel.: (1) 319 5167 • INTERELEKTRONIK Tel.: (1) 390 3900 • LÉZER
Tel.: (1) 214 8090 • MŰSZERTECHNIKA Tel.: (1) 262 6666 • ROWEX Tel.: (1) 319 1600 • TONER Tel.: (1) 215 1687 • TRENDIX Tel.: (1) 463 7000 • BÉKÉSCSABA:
MŰSZERTECHNIKA Tel.: (66) 324 760 • BONYHÁD: INTERELEKTRONIK Tel.: (74) 451 111 • DEBRECEN: MŰSZERTECHNIKA Tel.: (52) 414 156 • DELTA ELEKTRONIK
Tel.: (52) 451 452 • TRENDIX Tel.: (52) 410 292 • GYŐR: MŰSZERTECHNIKA Tel.: (96) 320 233 • KECSKEMÉT: MŰSZERTECHNIKA Tel.: (76) 321 925 • MISKOLC:
MŰSZERTECHNIKA Tel.: (46) 411 416 • ROWEX Tel.: (46) 358 310 • TRENDIX Tel.: (46) 500 330 • NYÍREGYHÁZA: INTERELEKTRONIK Tel.: (42) 314 073 • PÁPA: TRENDIX
Tel.: (89) 324 769 • PÉCS: DELTA ELEKTRONIK Tel.: (72) 336 779 • MŰSZERTECHNIKA Tel.: (72) 333 987 • ROWEX Tel.: (72) 336 193 • SZEGED: MŰSZERTECHNIKA Tel.: (62) 444 020
• TRENDIX Tel.: (62) 323 366 • SZÉKESFEHÉRVÁR: MŰSZERTECHNIKA Tel.: (22) 349 338 • TRENDIX Tel.: (22) 503 801 • TATABÁNYA: MŰSZERTECHNIKA Tel.: (34) 310 004
• VESZPRÉM: DELTA ELEKTRONIK Tel.: (88) 402 194 • MŰSZERTECHNIKA Tel.: (88) 426 506 • ROWEX Tel.: (88) 407 201 • ZALAEGERSZEG: ROWEX Tel.: (92) 316 804

CANON Hungária Kft.: 1134 Budapest XIII., Váci út 37. Tel.: (1) 465 8020 Fax: (1) 350 4080

*Javasolt fogyasztói ár

ISDN-nel könnyebb!

Csak egy ISDN2-vonal és ...

azonnal két telefonvonallal, 1, 2, 3
vagy akár 10 telefonszámmal
rendelkezhet. Ügyfelei nyugodtan
elfelejthetik telefonja vagy
faxkészüléke foglalt jelzését.
Szeptember 11. és november 30.
között jelentős megtakarítással
növelheti üzlete hatékonyságát.

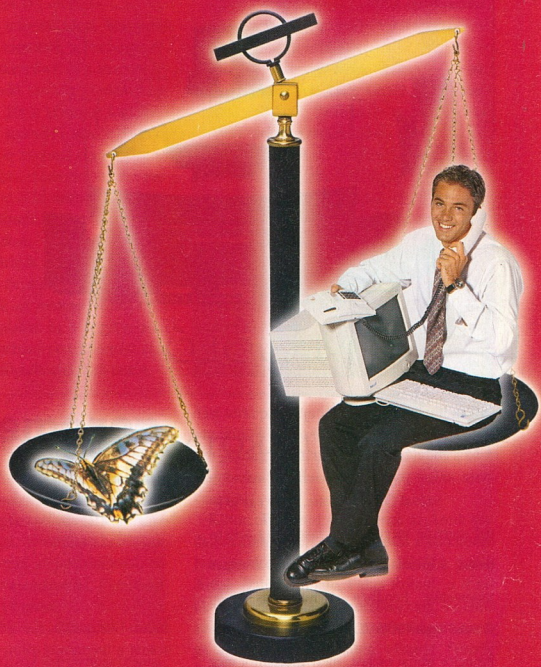
ISDN2-csatlakozás

nettó 150 000 Ft helyett
nettó **79 200 Ft**

(bruttó 187 500 Ft helyett
bruttó 99 000 Ft)

Egy szó, mint száz:
az ISDN használatával Ön egy ha-
tékony, gazdaságos és rugalmas
telekommunikációs rendszert alakít-
hat ki, hogy munkája, vállalkozása még
nyereségesebben működjön.

**Ne feledje:
ISDN-nel könnyebb!**

Ingyenes információs Zöld szám:

06 80 23 23 23

Internet-cím: www.matav.hu

Egymás közt

MATÁV